

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor/specializace: 6208R163 Podniková ekonomika a finanční management

Elektronická evidence tržeb (EET) a její dopady na podnikatele Bakalářská práce

David Chládek

Vedoucí práce: Ing. Josef Horák, Ph.D.

ŠKODA AUTO Vysoká škola

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: David Chládek
Studijní program: Ekonomika a management
Obor: Podniková ekonomika a finanční management
Vedoucí práce: Ing. Josef Horák, Ph.D.

Název práce: **Elektronická evidence tržeb a její praktické dopady na podnikatele**

Jazyková varianta: Čeština

Cíl: Cílem bakalářské práce je provést analýzu dopadu zavedení Elektronické evidence tržeb na podnikatele se zaměřením na oblast maloobchodu a velkoobchodu a vyhodnotit přínos elektronické evidence tržeb z pohledu podnikatelů a státu.

Rámcový obsah:

1. Deskripce daňové soustavy v České republice.
2. Charakteristika Elektronické evidence tržeb.
3. Analýza Elektronické evidence tržeb na vybraném vzorku podnikatelských subjektů v oblasti maloobchodu a velkoobchodu.
4. Zhodnocení přínosu Elektronické evidence tržeb z pohledu podnikatelských subjektů a státu.

Rozsah práce: 25 - 30 stran

Literatura:

1. ELLIOTT, B. *Financial Accounting and Reporting*. 14. vyd. Harlow: Prentice Hall, 2011. ISBN 978-0-273-74444-3.
2. BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: LINDE Praha, 2013. ISBN 978-80-720-1-921-2.
3. DUŠEK, J. *Elektronická evidence tržeb v přehledech*. Praha: GRADA Publishing, 2017. 112 s. ISBN 978-80-271-0422-2.

4. LÍBAL, T. *Elektronická evidence tržeb: z účetního a daňového pohledu*. Praha: VOX, 2016. 128 s. ISBN 978-80-87480-51-9.
5. AMBROŽ, J. *Elektronická evidence tržeb 2020 - podrobný výklad pro praktické využití EET*. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r.o., 2020. 226 s. ISBN 978-80-7635-020-5.

Datum zadání: prosinec 2020

Datum odevzdání: prosinec 2021

Elektronicky schváleno: 25. 5.
2021

David Chládek
Autor práce

Elektronicky schváleno: 25. 5.
2021

Ing. Josef Horák, Ph.D.
Vedoucí práce

Elektronicky schváleno: 25. 5.
2021

doc. Ing. Tomáš Krabec, Ph.D.,
MBA
Garant studijního oboru

Elektronicky schváleno: 26. 5.
2021

doc. Ing. Pavel Mertlík, CSc.
Rektor ŠAVŠ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval(a) samostatně a použité zdroje uvádím v seznamu literatury. Prohlašuji, že jsem se při vypracování řídil(a) vnitřním předpisem ŠKODA AUTO VYSOKÉ ŠKOLY o.p.s. (dále jen ŠAVŠ) směrnicí Vypracování závěrečné práce.

Jsem si vědom(a), že se na tuto závěrečnou práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, že se jedná ve smyslu § 60 o školní dílo a že podle § 35 odst. 3 je ŠAVŠ oprávněna mou práci využít k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna podle § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Beru na vědomí, že ŠAVŠ má právo na uzavření licenční smlouvy k této práci za obvyklých podmínek. Užiji-li tuto práci, nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, mám povinnost o této skutečnosti informovat ŠAVŠ. V takovém případě má ŠAVŠ právo ode mne požadovat příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to až do její skutečné

výše.

V Mladé Boleslavi dne

Děkuji Ing. Josefu Horákovi, PhD. za odborné vedení závěrečné práce, poskytování rad a informačních podkladů.

Obsah

Úvod	8
1 Daňová soustava České republiky.....	11
1.1 Struktura daní	13
1.2 Funkce daní.....	16
1.3 Činnosti osvobozené od daní	17
1.4 Daňoví poplatníci daně z příjmu	18
1.5 Šedá ekonomika.....	19
2 Elektronická evidence tržeb	22
2.1 Legislativní zastřešení elektronické evidence tržeb	24
2.2 Postup podnikatele před zahájením evidence tržeb	31
2.3 Zjednodušená evidence.....	34
2.4 Přínosy elektronické evidence tržeb	35
2.5 Současný stav elektronické evidence tržeb	37
2.6 Udělené pokuty za EET	39
3 Praktická část.....	41
3.1 Dotazníkové šetření	41
3.2 Sběr dat	43
3.3 Vyhodnocení hypotéz.....	60
3.4 Rozhovory s manažery a jednatelem.....	61
3.5 Shrnutí	66
4 Závěr.....	67
Seznam literatury	68

Seznam použitých zkratk a symbolů

CETA Centrum ekonomických a tržních analýz

ČR Česká republika

DPFO Daň z příjmu fyzických osob

DPH Daň z přidané hodnoty

EET Elektronická evidence tržeb

FO Fyzická osoba

H(x) Hypotéza č. X

Úvod

Ekonomická stránka života moderní společnosti je založena na činnosti za odměnu a následném utrácení vydělaných peněz za všechny potřeby, které člověka baví. Tento princip funguje na úrovni jednotlivce, který pracuje (sám pro sebe nebo pro někoho jiného) a finanční či jiné prostředky, které za svou práci dostává, používá na pokrytí nákladů, které v životě má.

Ve všech zemích světa jsou lidé organizováni podle lokality, ve které žijí, do celků, kterým říkáme státy. Kromě potřeb jedince, jenž zabezpečuje své vlastní potřeby, má náklady i organizace společného zřízení, tedy zmíněného státu. Jeho náklady jsou hrazeny z veřejného rozpočtu, jehož základními příjmy jsou daně vybírané lokální daňovou soustavou.

Základním oběživem jsou peníze, které mají hotovostní nebo nehotovostní formu. Hotovostní forma je dnes minoritní podobou a variantou, bezhotovostní forma díky nástupu elektronizace, výpočetní techniky a dalších moderních nástrojů během uplynulých let statisticky (z pohledu transakcí) jednoznačně převažuje.

Jinými slovy, finanční prostředky, které firmy, podnikatelé i zaměstnanci přijímají jako odměnu za svou činnost a za svou práci, mají hotovostní fyzickou nebo bezhotovostní virtuální podobu. Daňová problematika je nastavena tak, že mezi těmito formami nerozlišuje a říká, že daně se platí z jakéhokoliv příjmu bez ohledu na jeho formu.

Část populace má v sobě (i v dnešní době) zakódovány principy, jimiž se snaží vytěžit pro sebe maximum, což se v oblasti daní nezřídka projeví tak, že se lidé snaží administrativně minimalizovat své příjmy, aby minimalizovali daně, které z nich odvádí. Běžný občan (týká se i podnikatelů) považuje daně za „nutné zlo“. Na jedné straně chápe, že stát musí z něčeho fungovat a někde peníze pro svůj provoz a zajištění veřejných služeb vzít musí, na druhé straně nemá pocit štěstí a nenaplnuje ho hrdost, že do tohoto pomysleného rance může přispět on sám svými daněmi.

Manipulace s bezhotovostními penězi není beze stopy, protože se odehrává ve světě počítačů, bank, bankovních účtů apod., což znamená, že občan, podnikatel nebo firma nemohou tyto peníze před kontrolními orgány státu popřít a musí z nich v případě kladného hospodářského výsledku odvést příslušnou daň. Do jaké míry se státu daří vybírat daně z bezhotovostních peněz je složitá problematika s proměnlivým výsledkem/úspěchem.

Výběr daní z hotovostních plateb je z pohledu kontroly velmi odlišný. Problém začíná tím, že v některých oborech a oblastech podnikání láká firmy i podnikatele přijímat hotovostní

platby bez jakékoliv evidence s jediným cílem, vyhnout se tomu, aby tyto příjmy byly zařazeny do výpočtu základu daně z příjmu a tomu, aby byly zdaněny. Podnikatel, který se na placení svých daní dívá touto optikou, vidí výhodu zmíněného přístupu v tom, že mu pro podnikání (a pro život) zůstane za stejnou práci více peněz, protože z nich nebude státu nic odvádět.

V některých oborech je hotovostní úhrada za pořízené zboží nebo nakoupené služby tradiční a zvyklostní. Typickým příkladem je gastronomie, kde lidé platí za úhradu v restauracích i dnes velmi často hotovými penězi s tím, že se počítá, že taková platba má dvě části. První z nich je skutečná cena za konzumované potraviny/připravené jídlo a druhou je „dýško“ pro číšníka, které je společenským poděkováním za poskytnuté služby. Tento princip se v gastronomii natolik zabydlel a ukotvil, že platy číšníků s tímto mechanismem počítají a o odhadované částky, které číšník dostává formou tohoto „všimného“, jsou často poníženy. Pro zaměstnavatele číšníka je tento postoj ekonomicky výhodný v tom, že jej daná pracovní síla stojí méně, než kdyby jí musl platit celou odměnu legitimně a každou vyplacenou korunu evidovat v účetnictví. Číšníkům tento princip většinou také vyhovuje, protože mohou touto cestou získat více peněz, než kdyby pracovali za pevnou odměnu, která by leckdy odpovídala náročnosti jejich povolání a potřebnému vzdělání.

Další oblastí, kde se hotovostní platby také často používají, jsou drobné maloobchodní služby, například v kadeřnictví, kde je komplikovaně ověřitelné, kolik zákazníků bylo obslouženo, kolik peněz bylo inkasováno apod. V těchto provozech, které jsou založeny primárně na lidské práci, nelze s dostatečnou přesností určit ani odhadnout, jaký měla provozovna příjem, protože nelze vyjít z evidence skladu či jiného hmotného zboží, které by dovedlo realizované služby signalizovat.

Zákonodárce, jehož zájem je zajistit, aby daňová soustava ukotvená lokální legislativou fungovala a výběr daní byl maximálně efektivní, se před několika lety rozhodl, že problém s nekontrolovanými hotovými penězi v příjmech některých firem a podnikatelů vyřeší tím, že zavede elektronickou evidenci tržeb, které ve zkratce říkáme EET.

Problematicke EET je věnována tato bakalářská práce. Hlavním cílem práce je analyzovat a vyhodnotit dopady elektronické evidence tržeb na maloobchodní podnikatele. Práce bude rozdělena na dvě části. V teoretické části bude popsána daňová soustava České republiky, budou vysvětleny role a funkce jednotlivých druhů daní. Deskriptivní popis doplní popis problematiky elektronické evidence tržeb, jejich principů, pravidel, nástrojů a technik (včetně legislativního zastřešení).

V praktické části práce bude proveden kvantitativní výzkum a rozhovory s manažery a jednatelem, který ověří pohledy, postoje a názory daných osob na problematiku elektronické evidence tržeb z hlediska jejich podnikání. První část se bude zabývat výzkumem, který byl realizován formou anonymního dotazníkového šetření, jehož cílem bude ověřit pravdivost následujících hypotéz:

H1: *„Nadpoloviční většina drobných podnikatelů vyhodnocuje elektronickou evidenci tržeb za neefektivní, zbytečnou a jejich podnikání komplikující.“*

H2: *„Nejčastějším důvodem odmítnutí elektronické evidence tržeb ze strany drobných podnikatelů je jejich neochota platit ze všech příjmů zákonné daně.“*

Druhá polovina praktické části je založena na rozhovorech s manažery a jednatelem firem, kteří zodpověděli na dotazy ohledně EET.

Metodami použitými v práci budou syntéza, komparace, analýza, studium odborné literatury, dotazníkové šetření, rozhovory a statistické vyhodnocení.

1 Daňová soustava České republiky

V této kapitole bude stručně popsáno, co je to daňová soustava, jak přesně ji v České republice máme strukturovanou tzn. jak jsou daně děleny, dále bude stručně obsažena funkce daní, a také jaké činnosti jsou například osvobozené od daně. V předposlední části bude popsáno, kdo jsou daňoví poplatníci v ČR, a na jaké druhy se rozlišují příjmy. Nakonec bude nastíněno, co to je pojem „šedá ekonomika“.

Daňovou soustavou nazýváme sadu daní, které v České republice platí jednotlivé daňové subjekty. Pro správné pochopení tématu práce je vhodné hned na začátku popsat a vysvětlit základní pojmy z dané oblasti. Základní termíny z oblasti daňové problematiky jsou uvedeny v tabulce 1.

Tab. 1 Základní termíny daňové problematiky

TERMÍN	POPIS
Daň	neúčelová, jednostranná, neekvivalentní a zákonem předepsaná platba bez nároku plátce na protiplnění ze strany státu. Placení daně je v pravidelných intervalech či podle skutečnosti, která nastala.
Daňové termíny	daňové přiznání podávají fyzické osoby do konce třetího měsíce po skončení hospodářského roku. Do stejného termínu se platí i daň z příjmu. Pokud přiznání zpracovává poradce, jsou termíny o tři měsíce posunuté.
Daňový nedoplatek	vznikne tehdy, když je daňový subjekt v prodlení s platbou daně. Za každý den prodlení se počítá příslušné penále.
Daňový únik	snížení daňového základu v rozporu s legislativou.
Dodatečné daňové přiznání	opravené daňové přiznání podané po lhůtě k odevzdání řádného daňového přiznání.
DPFO	daň z příjmu fyzických osob
FO	fyzická osoba
Minimalizace daňové povinnosti	snížení daňového základu v souladu se zákonem. Legální cestou je i využití nedostatků v legislativě.
Nezdanitelná část základu daně	§15 zákona o dani z příjmu vyjmenovává položky, které lze odečíst od základu daně a popisuje podmínky, za kterých lze tyto odečty uplatnit. Jde například o dary, příspěvky na penzijní připojištění, úroky z úvěrů ze stavebního spoření nebo z hypotečních úvěrů, příspěvky na soukromé životní pojištění, odborové příspěvky, platby za zkoušky, jimiž se ověřují výsledky vzdělávání apod.

Opravné daňové přiznání	opravené daňové přiznání podané po řádném daňovém přiznání, před lhůtou k odevzdání řádného daňového přiznání.
Osvobození od daně	zproštění povinnosti placení daně jen v případech, které stanovuje zákon.
Plátce	daňový subjekt, který je ze zákona povinen uhradit daň vybranou nebo sraženou od jiných subjektů (poplatníků) – například daň ze mzdy zaměstnanců.
Poplatník	daňový subjekt, který je ze zákona povinen hradit daň svým jménem, ze svého předmětu plnění, tj. právnické osoby, které jsou povinny platit daň.
Předmět daně z příjmu	předmětem daně jsou všechny příjmy, které nejsou od daně osvobozeny. U některých druhů příjmů jsou nastaveny podmínky, podle kterých jsou nebo nejsou od daní osvobozeny, týká se například příjmů z prodeje nemovitostí, z prodeje automobilů, příjmy z převodu členských práv v bytových družstvech, příjmy z prodeje cenných papírů apod. u kterých zákon rozhoduje například podle toho, jak dlouhý časový úsek uběhl mezi nabytím a prodejem).
Řádné daňové přiznání	daňové přiznání podané finančnímu úřadu.
Příjmy	příjmy podle zákona o dani z příjmu jsou vyjmenována v §7 jako příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Takovými příjmy jsou příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy z provozování živnosti, příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů nebo takovými příjmy jsou také podíly na zisku společníků veřejně obchodních společností a komplementářů komanditních společností.
Sleva na dani	pevně stanovená částka, kterou si může poplatník odečíst přímo od vypočtené daně.
Splatnost daně	termín do kdy se má daň zaplatit.
Správce daně	příslušný finanční orgán, který daň vybírá a je povinen ji spravovat (finanční a celní úřady).
Výdaje	uznatelné výdaje vyjmenovává §24, neuznatelné §25 zákona od daní z příjmu. Tyto výčty a seznamy se v průběhu let s aktualizacemi zákona průběžně upravují. Jejich využití je vhodnou legitimní formou pro optimalizaci daně z příjmu.
Základ daně	součet dílčích základů daně, podle jednotlivých druhů příjmů, ze kterého se vypočítá, po snížení o nezdanitelné části základu daně a od daně osvobozené příjmy, daň z příjmů.
Záloha na daň	povinná platba, kterou musí daňový subjekt odvádět na finanční úřad ještě před vyměřením daní. Po stanovení daní jsou zálohy do celkové úhrady započítány
Zdaňovací období	kalendářní rok

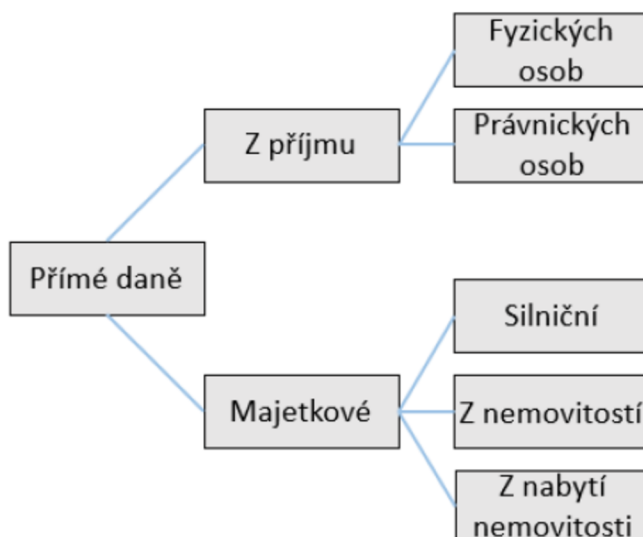
Zdroj: (Vlastní zpracování s ANNOJMK.CZ, 2022 a AKTUALNE.CZ, 2007)

1.1 Struktura daní

Daň je možné definovat jako povinnou, nenávratnou, nedobrovolnou, vynutitelnou a zákonem určenou platbu do veřejného rozpočtu. Tato platba se pravidelně opakuje v pevných časových intervalech (příkladem může být každoroční placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se podle okolností. Daň je platbou neúčelovou a neekvivalentní. Neúčelovost je dána tím, že konkrétní daň v určité výši nefinancuje konkrétní státní projekt, ale stavá se součástí všech příjmů, které směřují do veřejného rozpočtu, z něhož jsou financovány různé veřejné potřeby a služby. Nikdo, tedy ani stát předem neví, na co bude vybraná daň využita. Neekvivalentnost znamená, že poplatník nemá žádný nárok na protihodnotu, která odpovídá výši daně, kterou zaplatil. Vybrané daně jsou jednou z klíčových složek příjmů státního rozpočtu (Kubátová, 2018).

Daně vybírané v České republice jsou rozděleny na daně přímé a nepřímé. Přímé daně jsou takové daně, které jsou vyměřeny přímým osobám (právníkům i fyzickým). Naproti tomu nepřímé daně nerozlišují subjekt plátce, ale podstatná je jeho role. Příkladem může být daň z přidané hodnoty či jiná spotřební daň (James, Nobes, 2013, s. 11).

Mezi přímé daně patří v České republice daň z příjmu, která v převážné většině států poskytuje účetnictví podklady pro výpočet daňové povinnosti (daně ze zisku) jednotlivých podniků. V ČR je daň ze zisku nazývána daň z příjmů. (Bokšová, 2013) Základní rozdělení daní je vidět na obrázku 1.

Zdroj: (Zaviačicová, 2008)

Obr. 1 Struktura přímých daní

Základní legislativní normou v oblasti daní je Zákon o daních z příjmu č. 586/1992 Sb., který nastavuje pravidla placení a výběru daní z příjmů právnických i fyzických osob.

Mezi přímé daně patří daň z příjmů a majetkové daně. Do nepřímých daní patří ekologická daň, daň z přidané hodnoty a spotřební daň. Do majetkových daní patří dědické daně, darovací daně nebo daň z nemovitostí. Do roku 2020 do této skupiny patřila také daň z nabytí nemovitostí, která byla do roku 2014 označována jako daň z převodu nemovitostí. Tato daň byla zrušena v roce 2020.

K majetkovým daním se často počítá (platí i pro většinu zemí Evropské unie) také silniční daň, a to i přesto, že nejde o typickou majetkovou daň. Důvodem její příslušnosti je to, že se týká provozu automobilů, které jsou z účetního hlediska považovány za majetek.

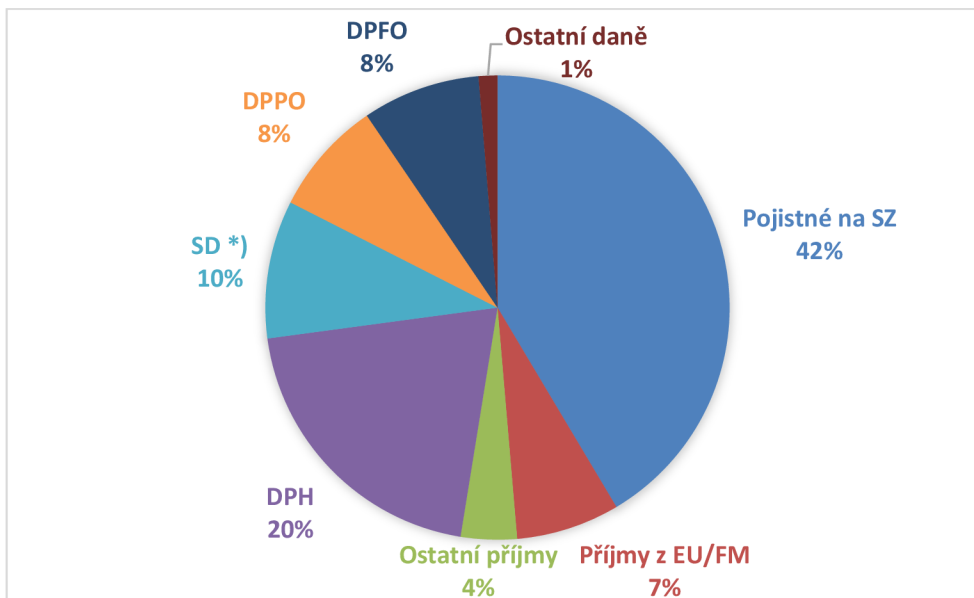
Zdroj: (Vančurová a Láchová, 2018)
Obr. 2 Majetkové daně

Pro stát znamenají daně příjem, se kterým formou státního rozpočtu každý rok hospodaří. Vybrané daně jsou následně rozdělovány do různých kapitol státního rozpočtu podle zákona o rozpočtovém určení daní. Tento legislativní předpis rozděluje všechny přijaté finanční prostředky na jednu část, která se přesouvá do státního rozpočtu a druhou část, která míří do obecních rozpočtů.

Vybrané daně zajišťují v zemích Evropské unie 90 % příjmů každého státního rozpočtu. To v praxi znamená, že každý stát se snaží, aby daně vybral v maximální možné výši, aby státní výdaje mohly být pokryty získanými příjmy.

Obdobně důležitý je výběr daní i pro Českou republiku. Na obrázku 3 z 1Q / 2022 je znázorněno, kolik představují jednotlivé kategorie vybraných příjmů procent státního rozpočtu. Nejvýraznější položkou, jak je z obrázku vidět, je zaplacené pojistné na sociálním zabezpečení. Pokud by se sečetly všechny daňové příjmy (spotřební daň, DPH, daně

z příjmů právnických a fyzických osob, ostatní daně) ukázalo by se, že se jejich součet blíží polovině celkové částky vybraných příjmů do státního rozpočtu. Nejvýraznějším příjmem z pohledu daní je daň z přidané hodnoty (Ministerstvo financí ČR, 2022).

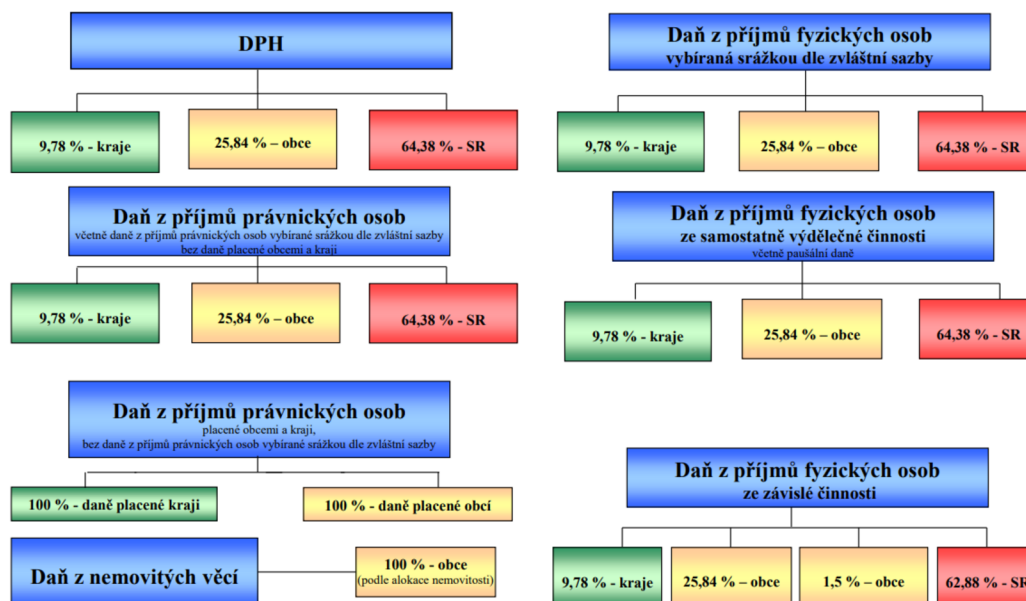

Zdroj: (Vlastní zpracování podle Ministerstvo financí ČR, 2022)

Obr. 3 Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022

Na Obr. 4 je vidět procentuální zastoupení jednotlivých typů vybraných daní v ČR k 1. 1. 2022. Obrázek ukazuje, kolik procent z celkově vybrané částky financuje různé oblasti. Lze například říci, že celkově vybraná částka na DPH jde z 64,38 % do státního rozpočtu (Finanční správa, 2022).

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2022

Zdroj: (Finanční správa, 2022)

Obr. 4 Schéma rozpočtového určení daní k 1. 1. 2022

1.2 Funkce daní

Vybrané daně mají vněkolik funkcí, protože získané finanční prostředky může stát použít k ovlivňování celé společnosti a k různým regulacím.

Podle Vančurové a Láchové (2018, s. 11-13) jsou základními funkcemi daní redistribuční funkce (spravedlivé a rovnoměrné rozdělení a distribuce vybraných prostředků), fiskální funkce (nalezení optimální hladiny daňové sazby), stabilizační funkce (zmírnění výkyvů a zajištění příjmové stability), alokační funkce (zajištění efektivity při rozdělení zdrojů) a stimulační funkce (ovlivňování chování spotřebitelů například formou regulace daňových sazeb pro tabákové výrobky):

- **Redistribuční funkce** (úkolem funkce je vybírat vyšší daně od bohatých subjektů a tyto příjmy následně přesouvat k chudším subjektům, tedy vyrovnávat rozdíly v příjmech občanů, aby nevznikaly extrémní případy na straně bohatých i chudých. (Kubátová, 2018)).
- **Fiskální funkce** (základní a nejstarší funkce. Daně slouží jako nástroj fiskální politiky, protože slouží jako hlavní zdroj příjmů státního rozpočtu pro veřejné výdaje. Daně zajišťují plynulost jeho financování (Kubátová, 2018)).
- **Stabilizační funkce** (jedna z nejmladších funkcí. Jejím hlavním cílem je zmírnit dopady cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Daň vznikla v období Velké hospodářské

krize, kdy se vlády rozhodly podporovat ekonomiku prostřednictvím vládních výdajů (Kubátová, 2018)).

- **Alokační funkce** (díky této funkci je zajištěno financování základních státních výdajů, jako jsou výdaje ve zdravotnictví, školství, v armádě, ve sportu apod. Funkce vyrovnává neefektivní alokaci zdrojů, což znamená, že přerozděluje finance takovým způsobem, aby bylo zajištěno jejich efektivní rozdělení. Stát tedy bere peníze tam, kde je jich podle něj více a dává je tam, kde je jich naopak v danou dobu nedostatek (Kubátová, 2018)).
- **Stimulační funkce** (někdy se pojmenovává jako regulační funkce. Daň se snaží ovlivnit chování občanů. Daňové subjekty považují výběr daní jako ztrátu a z toho důvodu jsou ochotny danou povinnost svým chováním omezit). Příkladem stimulační funkce daní jsou například spotřební daně na cigarety a alkohol. Pro spotřebitele je jejich výše nepříjemná a měla by od konzumace těchto komodit odrazovat, což v praxi ale bohužel moc funguje. Rozhodování o koupi je ovlivněno také vědomou či nevědomou závislostí spotřebitele na látkách, které tyto produkty obsahují. V praxi to znamená, že úvahy typu „*je to příliš drahé, nemůžu si to dovolit*“ jdou v protisměru s touhou, se závislostí a jinými sociálně-psychologickými aspekty, které rozhodování spotřebitele výrazně ovlivňují).

Dalším příkladem stimulační funkce jsou daňové prázdniny, které mohou pro daňového poplatníka znamenat úlevu za předpokladu, že splní nastavené podmínky, jimiž může být například vytvoření nových pracovních míst, aktivní podpora výzkumu a vědy, investice do nových technologií apod. Jiným typem motivace může být například sleva na dítě, která by měla podpořit rozhodnutí o tom pořídit si dítě (Kubátová, 2018).

1.3 Činnosti osvobozené od daní

Zákony vymezují situace, pro které povinnost platit daně neplatí. Příkladem je Zákon č.235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty který v §51 odst.1 vyjmenovává činnosti, u kterých jsou od daně bez nároku na odpočet daně osvobozena plnění (pokud jsou splněny podmínky podle §52-62) u činnostech:

- základní poštovní služby,
- rozhlasové a televizní vysílání,

- finanční činnosti,
- penzijní činnosti,
- pojišťovací činnosti,
- dodání nemovité věc,
- nájem nemovité věci,
- výchova a vzdělávání,
- zdravotní služby a dodání zdravotního zboží,
- sociální pomoc,
- provozování hazardních her.

1.4 Daňoví poplatníci daně z příjmu

V daňové teorii jsou dva základní subjekty, a to daňový poplatník a plátcé daně. V některých případech jde o jednu stejnou osobu (typicky například v případě silniční daně, kdy vlastník a provozovatel automobilu je stejná osoba). V jiných případech může jít o dva různé subjekty (např. u daně z přidané hodnoty). Plátcem je pak ten, kdo v praxi odvede daň příslušnému správci daně a poplatníkem je ten subjekt, jehož příjmy jsou zdaněny (Lipovská, 2017).

Daňovými poplatníky daně z příjmu jsou v ČR nerezidenti i rezidenti. Za rezidenta je považován takový člověk, který má v zemi bydliště nebo v ní pobývá 183 dní během kalendářního roku. Rezident odvádí daň z příjmů, které získává z českých i zahraničních zdrojů. V případě, že nemá v České republice bydliště a současně se v ní nezdržuje, platí daň jen z příjmů z českých zdrojů.

Zákon rozlišuje 5 druhů příjmů, kterými jsou:

- **Příjmy ze závislé činnosti** (§ 6) (pochází z pracovně-právních vztahů založených na pracovní smlouvě, dohodě o provedení práce a dohodě o pracovní činnosti).
- **Příjmy ze samostatné činnosti** (§ 7) (příjmy ze zemědělské výroby, vodního a lesního hospodářství, ze živnostenského a jiného podnikání, podíly na zisku komplementářů v komanditních společnostech nebo společníků ve veřejných obchodních společnostech).
- **Příjmy z kapitálového majetku** (§ 8). (podíly na zisku podílových fondů, akciových společností, společností s ručením omezeným, komanditních

společností nebo jde o úroky z prostředků na bankovních účtech a výnosy z vkladních knížek).

- **Příjmy z nájmu** (§ 9) (příjmy z nájmu (byty, domy, pozemky apod.)).
- **Ostatní příjmy** (§ 10). (příležitostné pronájmy movitých věcí, příjmy z výroby elektrické energie, přijaté výživné, důchody apod. Jde tedy o takový druh příjmů, které nespádají do žádné z výše uvedených kategorií.

(Zákon o daních z příjmu č. 586/1992 Sb.)

Některé typy příjmů jsou ze zákona od daně osvobozeny jako například dary, dědictví, důchody, výživné, invalidní penze, pojistná plnění, dávky pro osoby se zdravotním postižením, za určitých podmínek příjmy z prodeje nemovitého a hmotného movitého majetku (prodej pozemků, rodinných domů, bytů apod.).

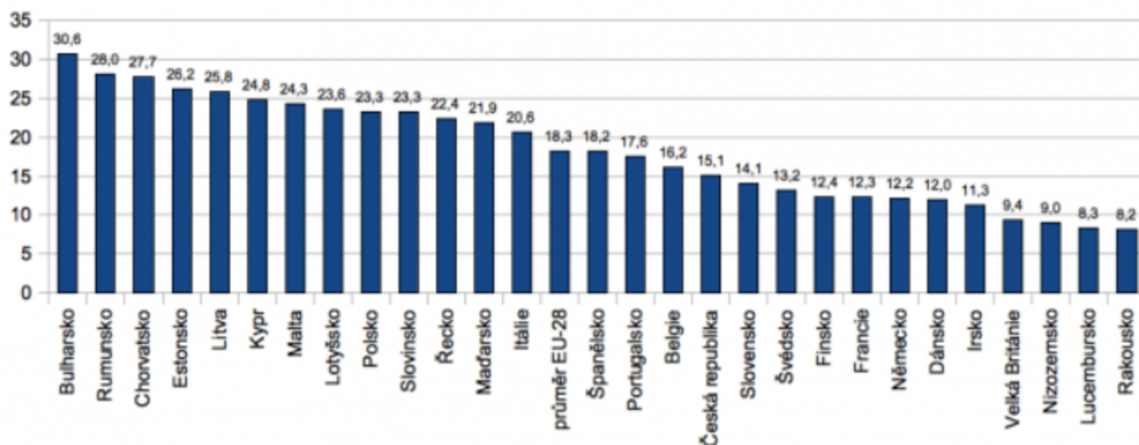
1.5 Šedá ekonomika

Podle ČTK (2019) tvoří stínová ekonomika v České republice činí 9,2 procenta hrubého domácího produktu, což představuje v korunovém vyjádření více než 460 miliard korun. Součástí stínové ekonomiky jsou podle studie Centra ekonomických a tržních analýz (CETA) legální produkty a služby, které se prodávají na černém trhu bez účtenky a stínový pracovní trh, kde lidé nemají pracovní smlouvy a neplatí tím pádem daně ani povinné odvody.

Podle studie CETA patří mezi nejběžnější zboží a služby, které proudí stínovou ekonomikou, potraviny, oblečení a opravy automobilů. Dále je to zboží, které je zatíženo vysokými daněmi (cigarety, alkohol, benzin). Typickým důvodem nezákonných prodejů a nákupů je výrazně nižší cena nebo lepší přístup ke zboží nebo dané službě. Nelegální pracovníci jsou nejčastěji zaměstnání v hotelech, v restauracích, ve stavebnictví, v dopravě a ve skladování. Podle studie, zákony, které vznikly během uplynulých 5 let a měly eliminovat stínovou ekonomiku, byly zhruba z 60 procent nasměrovány na významné faktory, které měly ovlivnit velikost stínové ekonomiky. Klíčovými legislativními předpisy, které směřují na redukci velikosti stínové ekonomiky, jsou zákon č. 112/2016 Sb., Zákon o elektronické evidenci tržeb a novela insolvenčního zákona (ČTK, 2019).

„Podle definice je šedá ekonomika spojená především s neplacením daní. Rozlišujeme několik oblastí šedé, tedy nelegální, ekonomiky, například krácení daní, bartrové obchody, nelegální aktivity a praní peněz, sousedskou výpomoc a další. Šedou ekonomiku nelze přímo změřit, ale existuje mnoho způsobů, jak její velikost odhadnout: dotazníkovou metodou,

odhadem monetárních veličin, měřením spotřeby elektřiny, sledováním pracovního trhu, sledováním spotřeby nebo rozdílů v příjmech a spotřebě domácností.“ (Bartušková, 2017) Šedý podíl na HDP se v zemích EU odhaduje průměrně na 18–20 %, tedy zhruba pětinu HDP, nicméně mezi jednotlivými zeměmi jsou výrazné rozdíly. Největší podíl šedé ekonomiky se v roce 2015 odhadoval na zhruba 30 % v Bulharsku, nejmenší podíl na 8 % HDP v Rakousku. V ČR byl podíl šedé ekonomiky v roce 2015 odhadován na 15 % (viz Obr. 5).

Zdroj: (Bartušková, 2017)

Obr. 5 Podíl šedé ekonomiky na HDP v členských státech EU (2015)

Mezi hlavní důvody, proč lidé sklouzávají do šedé ekonomiky, je to, že odmítají nosit břemeno daňového systému, odmítají platit daně nebo sociální a zdravotní pojištění.

Motivace být aktivní v šedé ekonomice vzniká také kvůli problémům s pracovním povolením a s administrativou spojenou se zahájením živnosti. Napříznivé situaci také nahrává to, že v mnoha státech nejsou zákony přizpůsobeny boji proti šedé ekonomice. Důsledkem je například to, že se lidé pokoušejí utajit příjmy před věřiteli během exekucí nebo se snaží ukrýt peníze během soudních řízení, kdy je předmětem vyživovací povinnost na dítě apod. (Greššová, 2022).

Zajímavý je pohled na mapu světa s barevným rozlišením států podle odhadované míry šedé ekonomiky, podle níž je nejnižší míra v zemích severní Ameriky, většiny Evropy a Austrálie (viz Obr. 6).

Zdroj: (Greššová, 2022)

Obr. 6 Podíl šedé ekonomiky v zemích světa v roce 2016

Jednou z hlavních zbraní v boji proti šedé ekonomice se stalo zavedení elektronické evidence tržeb (EET). Jejím smyslem je zlepšit výběr daní, tedy snížit podíl nezdaněných ekonomických aktivit.

Trendy a příčiny růstu i poklesu podílu šedých ekonomik v různých zemích vysvětluje Bartušková (2017) porováním situace v letech 2002 a 2015, když říká:

- V posledním desetiletí podíl šedé ekonomiky v EU klesá (z 22,6 % v roce 2002 na 18,3 % HDP v roce 2015).
 - V České republice se ve stejném období podíl snížil z 19,5 % HDP na 15,1 % HDP.
 - Státy Evropské unie k sobě konvergují. Ty, které mají vysoký podíl šedé ekonomiky na HDP, snižují nelegální nedaněné aktivity rychleji než ostatní státy.
 - Podle empirických průzkumů šedá ekonomika přirozeně klesá s rostoucí životní úrovní, s rostoucím podílem bezhotovostních plateb a s rostoucím HDP.
 - Podíl šedé ekonomiky na HDP roste s rostoucí mírou zdanění a také s rostoucí státní regulací podnikatelských aktivit.
 - Podíl šedé ekonomiky zvyšuje nevyvážený a neefektivní daňový systém.
- (Bartušková, 2017)

2 Elektronická evidence tržeb

Zavedení EET jako nástroje proti únikům na dani, nebylo žádnou přelomovou myšlenkou či novinkou naší bývalé vlády. První registrační pokladna byla patentována a zavedena již v 19. století a to roku 1879 ve Spojených státech amerických. (Dostál, 2014)

Mezi státy, které mají v rámci EU evidenci tržeb patří např. Itálie, Maďarsko, Slovensko, Polsko, Belgie, Litva, Lotyšsko, Malta, Švédsko, Rumunsko, Bulharsko, Řecko, Kypr a Chorvatsko. Od roku 2016 zavedlo evidenci tržeb také Rakousko a Slovinsko. Pro segment taxislužeb evidence taktéž funguje v Německu. (Šimek, 2016)

Česká republika se inspirovala při zavádění fungujícího systému EET chorvatským modelem tzv. fiskalizace, která v Chorvatsku běží bezproblémově. Zatím se nesetkali s technickými obtížemi ani se zvyšováním hmatatelné administrativní zátěže nebo nákladů podnikatelů. Jak v Chorvatsku, tak dnes i v České republice byl zvolen online režim evidence tržeb, kdy finanční správa zaznamená provedenou transakci v reálném čase. Ve světě napříč různými právními řády však existují ještě další dvě varianty off-line evidence nebo odložený on-line režim. (Fassmann, 2015)

Hlavní očekávaný přínos spočívá ve vyšším danňovém inkasu a omezení zaměstnávání bez pracovního poměru zejména v. sektoru maloobchodu, zvláště. Pak v provozech společného stravování. (Šimek, 2016)

V roce 2016 byl přijat dlouho diskutovaný zákon č. 112/2016 Sb., Zákon o evidenci tržeb, jehož účinnost nastala 1.12.2016. Základním smyslem a cílem elektronické evidence tržeb, tedy i zmíněného zákona, bylo evidovat všechny platby zákazníků v oborech a provozech, jako je gastronomie, kde se nemalý tok peněz vymyká finanční evidenci, tedy i platbě daní. Základní princip elektronické evidence tržeb je založen na tom, že je evidována každá platba. Zákazník platící za nějaké zboží nebo službu obdrží od obchodníka účtenku s unikátním kódem. Nejpozději při uskutečnění evidované tržby odeslal obchodník datovou zprávu (prostřednictvím internetu) na server Finanční správy, kde jsou informace uloženy, a byl vygenerován unikátní kód. Tento kód byl odeslán zpět obchodníkovi na jeho koncové zařízení, které jej vytisklo společně s dalšími údaji na účtence (AMSPŽ ČR, 2022).

Ministerstvo financí ČR vysvětlilo důvod zavedení elektronické evidence tržeb následujícím způsobem:

„Hlavním cílem evidence tržeb je získání informací, které zabezpečí lepší správu daní (zejména daní z příjmů a daně z přidané hodnoty).“ (Dušek, 2016)

Proces elektronické evidence tržeb byl 5krokový:

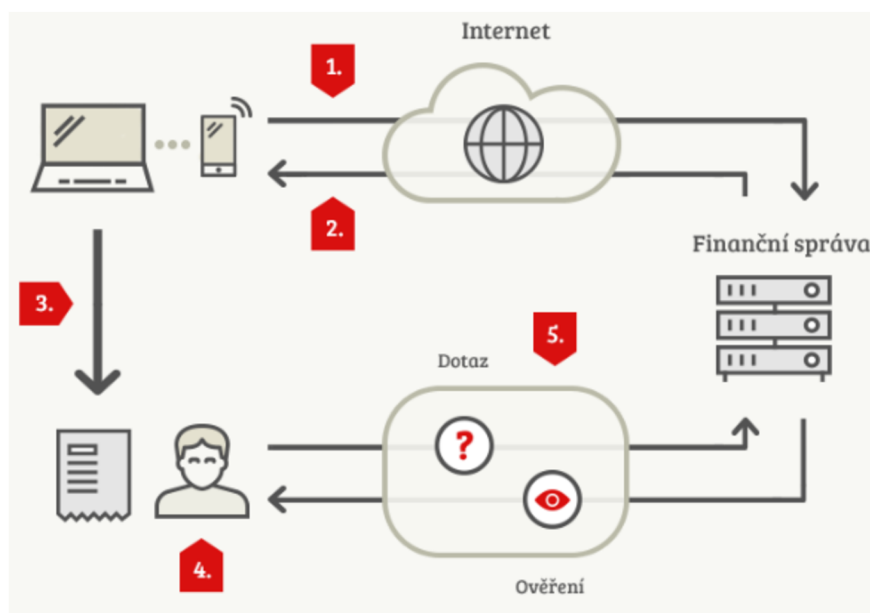
1. Podnikatel zaslal datovou zprávu o transakci ve formátu XML do systému Finanční správy.
2. Ze systému Finanční správy bylo zasláno potvrzení o přijetí s fiskálním identifikačním kódem.
3. Podnikatel vystavil účtenku (včetně fiskálního identifikačního kódu), kterou předal zákazníkovi.
4. Zákazník obdržel účtenku.
5. Zákazník si mohl ověřit svoji účtenku na Daňovém portále, podnikatel si ověřil tržby evidované pod jeho jménem ve webové aplikaci Elektronická evidence tržeb.
6. (ETRZBY.CZ, 2022)

Technické řešení elektronické evidence tržeb na straně podnikatele/firmy vyžadovalo:

- zařízení, které dokáže elektronicky komunikovat přes internet (počítač, tablet, mobilní telefon, pokladna, pokladní systém apod.),
- připojení na internet v okamžiku přijetí platby.

Podnikatel se sám rozhodoval, které pokladní zařízení a který pokladní software, jež je kompatibilní s jeho podnikatelskou činností, si vybere. Klíčové bylo, aby systém uměl splnit povinnost, kterou bylo odeslat údaje o evidované tržbě datovou zprávu a následně vydat účtenku. Pro danou funkčnost nebylo nutné pořizovat si speciální certifikovanou registrační pokladnu.

Proces elektronické evidence tržeb v jednotlivých výše uvedených krocích je znázorněn na následujícím obrázku.

Zdroj: (ETRZBY.CZ, 2022)

Obr. 7 Proces elektronické evidence tržeb

Hlavním důvodem zavedení elektronické evidence tržeb v České republice bylo to, že se v některých podnikatelských oborech stalo běžným standardem krácení daňové povinnosti. Podle statistik dosahovaly nevykázané a nezdaněné příjmy v České republice vysokých částek (v řádech nízkých desítek až stovek miliard korun). Finanční úřady nedisponují dostatečnými kapacitami a prostředky, aby mohly systematicky provádět důkladné, efektivní a cílené daňové kontroly. Řešením situace se stalo zavedení elektronické evidence tržeb, která měla zviditelnit do té doby netranparenční tok peněz, a která měla přimět podnikatele k vykazování evidence svých hotovostních tržeb.

2.1 Legislativní zastřešení elektronické evidence tržeb

Mezi legislativní zákony, normy a předpisy související s elektronickou evidencí tržeb patří:

Zákony:

- Zákon č. 449/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu (104,38 kB),
- Zákon č. 263/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu (127,14 kB),

- Zákon o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu,
- Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění novely zákona č. 256/2019 Sb. s vyznačením účinnosti jednotlivých změn (252,74 kB),
- Zákon č. 256/2019 Sb., kterým se mění zákon o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (130,09 kB),
- Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění vyhlášeném ve Sbírce zákonů (2016) (397,31,
- Doprovodný zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb (282,90 kB).

Nariadení vlády

- Nařízení vlády 376/2017 Sb., o vyloučení některých tržeb z evidence tržeb – na základě nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/16 pozbývá nařízení vlády platnosti uplynutím 31. 12. 2018 (47,99 kB)

Vyhlášky

- Vyhláška č. 269/2016 Sb., o způsobu tvorby podpisového kódu poplatníka a bezpečnostního kódu poplatníka (582,73 kB)
- Vyhláška č. 269/2016 Sb., o způsobu tvorby podpisového kódu poplatníka a bezpečnostního kódu poplatníka s odůvodněním (127,68 kB)

Základní pravidla pro zavedení a provoz elektronické evidence tržeb upravil zákon č.112/2016 Sb., o evidenci tržeb. Subjektem evidence tržeb se podle něj staly daně z příjmů fyzických i právnických osob a předmětem evidence tržeb evidované platby u poplatníka.

Proces zavedení elektronické evidence tržeb byl rozdělen do 4 fází. Každý poplatník, kterého se elektronická evidence tržeb týkala, musel evidovat své tržby od příslušné fáze, ke které obor jeho podnikání příslušel.

1. Fáze (běřela od 1.12.2016) - se podle číselníků klasifikace ekonomických činností NACE týkala:

- NACE 55 – Ubytování (krátkodobé ubytování v hotelech, penzionech, kempech či ubytovnách),

- NACE 56 – Stravování a pohostinství (tržby za stravovací služby – jídla, nápoje k okamžité konzumaci v místě provozovny, hospodách, vinárnách, kavárnách nebo jídelnách).
2. Fáze (běžela od 1.3.2017) se se podle číselníků klasifikace ekonomických činností NACE týkala:
- NACE 45.1 – Obchod s motorovými vozidly, vyjma motocyklů,
 - NACE 45.3 – Obchod s náhradními díly a příslušenstvím pro motorová vozidla, vyjma motocyklů,
 - NACE 45.4 – Obchod, údržba a opravy motocyklů, jejich náhradních dílů a příslušenství,
 - NACE 46 – Velkoobchod, vyjma motorových vozidel,
 - NACE 47 – Maloobchod, vyjm.
3. Fáze (běžela od 1.3.2018) se podle číselníků klasifikace ekonomických činností NACE týkala:
- NACE 56 – Stravování a pohostinství – tržby za stravování, které není stravovací službou, ale jedná se o tržby z dodání zboží,
 - NACE 01 – Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti,
 - NACE 10 – Potravinářské podniky, jako jsou například pekaři, cukráři nebo řezníci,
 - NACE 49 – Pozemní a potrubní doprava, např. železniční osobní doprava, silniční nákladní přeprava nebo taxislužba,
 - NACE 69 – Právní a účetní činnosti, tedy právníci či účetní,
 - NACE 75 – Veterinární činnost,
 - NACE 86 – Zdravotní péče neboli lékaři a dentisté,
 - další činnosti NACE – např. pořádání sportovních nebo kulturních akcí.
4. Fáze (běžela od 1.6.2018) se se podle číselníků klasifikace ekonomických činností NACE týkala:
- NACE 13 – Textilní výroba,
 - NACE 14 – Oděvní výroba,
 - NACE 15 – Výroba usní a souvisejících výrobků,
 - NACE 16 – Zpracování dřeva, ale také výroba dřevěných, korkových, proutěných nebo slaměných výrobků, vyjma nábytku,

- NACE 17 – Výroba papíru i výrobků z papíru,
- NACE 20.4 – Výroba mýdel, čistících a leštících prostředků, dále pak parfémů a toaletních přípravků,
- NACE 22 – Výroba plastových a pryžových výrobků,
- NACE 23 – Ostatní nekovové minerální výrobky,
- NACE 25 – Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, vyjma strojů a zařízení,
- NACE 31 – Nábytková výroba,
- NACE 32 – Ostatní zpracovatelský průmysl, například výrobci her a hraček, sportovních potřeb nebo hudebních nástrojů,
- NACE 33 – Instalace a opravy zařízení a strojů,
- NACE 43 – Stavební činnosti, které jsou specializované, např. elektrikáři, obkladači nebo pokrývači,
- NACE 95 – Opravy počítačů a jiných výrobků pro osobní potřebu a domácnost (hodinový manžel),
- NACE 96 – Poskytování dalších osobních služeb, například kadeřnice, maséři nebo kartářky.

(Donaimedia, 2016)

Tržbami, které spadaly podle zákona do příslušné evidence, byly platby v hotovosti, bezhotovostní převody peněžních prostředků, platby šeky, platby směnkami, platby jinými formami (stravenkami, poukazy, dárkovými kartami apod).

Do údajů o evidované tržbě zaslaných datovou zprávou patřilo daňové identifikační číslo poplatníka, označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna, označení pokladního zařízení, na kterém byla tržba evidována, pořadové číslo účtenky, datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud byla vystavena dříve, celková částka tržby, bezpečnostní kód poplatníka, podpisový kód poplatníka a údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.

Do odesílaných údajů patřily podle §19 také:

- celková částka plateb určených k následnému čerpání nebo zúčtování,
- celková částka plateb, které jsou následným čerpáním nebo zúčtováním platby,
- daňové identifikační číslo poplatníka, který pověřil evidováním této tržby poplatníka, který tržbu eviduje,

- základ daně z přidané hodnoty a daň podle sazeb daně z přidané hodnoty,
- celková částka v režimu daně z přidané hodnoty pro cestovní službu,
- celková částka v režimu daně z přidané hodnoty pro prodej použitého zboží.

Na vystavené účtence musel podnikatel (poplatník) uvádět fiskální identifikační kód, své daňové identifikační číslo, označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna, označení pokladního zařízení, na kterém byla tržba evidována, pořadové číslo účtenky, datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud byla vystavena dříve, celková částka tržby a svůj bezpečnostní kód.

Zákon v §12 současně vyjmenoval, které tržby byly z elektronické evidence vyloučeny. Byly jimi tržby:

- státu,
- územního samosprávného celku,
- příspěvkové organizace,
- České národní banky,
- držitele poštovní licence.
- tržby banky, včetně zahraniční banky,
- tržby spořitelního a úvěrního družstva,
- tržby pojišťovny a zajišťovny,
- tržby investiční společnosti a investičního fondu,
- tržby obchodníka s cennými papíry,
- tržby centrálního depozitáře,
- tržby penzijní společnosti,
- tržby penzijního fondu,
- tržby z podnikání v energetických odvětvích na základě licence udělené podle energetického zákona,
- tržby z podnikání na základě povolení krajského úřadu podle zákona o vodovodech a kanalizacích,
- tržby uskutečněné do přidělení daňového identifikačního čísla a během 10 dní následujících po jeho přidělení,
- tržby z poštovních služeb a zboží a služeb poskytovaných v přímé souvislosti s nimi,
- tržby ze vztahu souvisejícího s pracovněprávním nebo obdobným vztahem,

- tržby ze stravování a ubytování žákům a studentům poskytovaného školou, vysokou školou nebo školským zařízením,
- tržby z jízdného nebo související platby hrazených v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob,
- tržby na palubě letadel,
- tržby z osobní železniční přepravy,
- tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků,
- tržby z prodeje zboží či služeb prostřednictvím prodejního automatu,
- tržby z provozování veřejných toalet.

(Zákon č. 112/2016 Sb., §12)

Mezi specifické případy tržeb patřily:

- **kauce** (ve momentu přijetí se kauce neevidovala, a to ani v případě, že byla vrácená zákazníkovi. Evidovanou tržbou bylo však započtení kauce podnikatelem v částečné či plné výši, například v případě poškození, zničení či ztráty věci apod.),
- **zálohy přijaté v hotovosti** (podnikatel hotovostní zálohy zaevidoval. Pokud zákazník uhradil doplatek ceny v hotovosti, platební kartou nebo jiným obdobným způsobem, zaevidoval podnikatel také doplatek ceny. Záloha a doplatek nebyly v odesílaných datech o tržbě provázány. Neodesílaly se ani informace o tom, zda se jedná o zálohu či doplatek),
- **dobírka** (pokud byla hrazená v hotovosti, platební kartou nebo obdobným způsobem zahrnující příjem z podnikání, evidovala se nejpozději při uskutečnění evidované tržby. K uskutečnění evidované tržby docházelo ve chvíli, kdy prodejce (podnikatel) přijal platbu od doručovatele (prostředníka) v hotovosti, platební kartou nebo podobným způsobem. Pokud byla prodejci částka doručovatelem zaslána na bankovní účet, nebylo nutné prodej zboží na dobírku evidovat),
- **vratná záloha** (poplatník zaevidoval přijatou částku včetně částky týkající se vratné zálohy. Pokud byla záloha vrácena započtením proti dalšímu pořízení zboží či služeb a výsledkem transakce byla platba v hotovosti, kartou nebo jinými obdobnými způsoby, zaevidoval poplatník celkovou přijatou částku, tj. částku zboží či služeb poníženou o vrácenou zálohu. Pokud byla záloha vrácena započtením proti dalšímu pořízení zboží či služeb nebo byla pouze

vrácena a výsledkem transakce byla nula nebo záporná částka, nebyly naplněny formální znaky evidované tržby a poplatník neměl povinnost takovou transakci evidovat),

- **platební brána** (tržba obdobně jako u platby on-line kartou podléhala evidenci. V prostředí platební brány probíhala pouze autorizace a zúčtování transakce. Platbu přijímal prodejce zboží nebo služby, a pokud šlo u něj o příjem z podnikání, vystavil účtenku a poslal údaje o příslušné tržbě Finanční správě),
- **platba poštovní poukázkou** (pokud provozovatel poštovních služeb převedl platbu z poštovní poukázky podnikateli na účet, nebyl podnikatel povinen tuto platbu evidovat. Pokud by provozovatel poštovních služeb předal platbu od zákazníka podnikateli v hotovosti, měl podnikatel povinnost tržbu evidovat),
- **poukaz na zboží nebo službu** (ve chvíli koupě dárkového poukazu musela být tržba zaevidována, ale nejednalo se o platbu učenou k následnému čerpání. V případě uplatnění poukazu nešlo o evidovanou tržbu, protože se týkalo odběru již dříve zakoupeného zboží nebo služby. Nešlo tedy o platbu, která je následným čerpáním nebo zúčtováním platby),
- **poukaz na předem neurčené zboží nebo službu** (evidovanou tržbou byl nákup i uplatnění dárkového poukazu. Ve chvíli koupě dárkového poukazu v hotovosti, platební kartou nebo podobným způsobem šlo o evidovanou tržbu, která se v odesílaných datech projevila jako platba určená k následnému čerpání dárkového poukazu. Při uplatnění tohoto poukazu, kdy si zákazník vybíral konkrétní zboží nebo službu, se jednalo o evidovanou tržbu a v odesílaných datech bylo nutno odlišit, že šlo o čerpání dárkového poukazu.). (MF ČR, 2022, s. 11-13)

Podnikatelé a firmy, kteří byli povinni registrovat své tržby podle zákona, se na evidenci museli v předstihu připravit. Museli si koupit nové nebo upravit již používané zařízení, museli splnit své formulání povinnosti (získat autentizační údaje, získat certifikát potřebný pro evidenci tržeb, naplnit oznamovací a informační povinnost. V další fázi příprav si museli dané zařízení pro registraci tržeb nakonfigurovat a museli do něj zadat všechny prodávané položky, vše otestovat formou zkušebního provozu, a to vše ještě před datem, od kdy jim povinnost evidence tržeb vznikla.

2.2 Postup podnikatele před zahájením evidence tržeb

Podnikatel, který spadl do povinnosti zajistit elektronickou evidenci svých tržeb, musel před zahájením evidence podniknout 5 přípravných kroků:

- získat autentizační údaje,
- přihlásit se do webové aplikace pro elektronickou evidenci tržeb,
- oznámit údaje o svých prozvoznách,
- získat příslušný certifikát,
- nainstalovat si získaný certifikát.

2.2.1 Získání autentizačních údajů

Za autentizační údaje jsou považovány přihlašovací údaje, kterými jsou jméno a heslo, které slouží k přihlášení do webové aplikace „Elektronická evidence tržeb“ na internetových stránkách Daňového portálu.

Podnikatel si musel požádat o tyto údaje ještě předtím, než přijal první evidovanou tržbu.

Podání žádosti mohl provést dvěma způsoby:

- osobně na libovolném územním pracovišti finančních úřadů (zde získal autentizační údaje v zapečetěné obálce),
 - elektronicky (prostřednictvím datové schránky) na daňovém portálu.
- V takovém případě mu byly autentizační údaje zaslány do datové schránky.

Zdroj: (MF ČR, 2022)

Obr. 8 Podání žádosti o autentizační údaje

2.2.2 Přihlášení do webové aplikace pro elektronickou evidenci tržeb

Pomocí získaných autentizačních údajů se podnikatel mohl přihlásit do webové aplikace „Elektronická evidence tržeb“. Na přihlašovací obrazovce zadal název uživatele a heslo, potvrdil, že „není robot“ a do systému se takto jednoduše přihlásil.

V případě, že podnikatel během podání žádosti o autentizační údaje požádal o vyšší úroveň zabezpečení přístupu, přišla mu SMS zpráva na mobilní telefon (jehož číslo v systému evidoval) s potvrzovacím kódem, který na přihlašovací obrazovce musel zadat do příslušného pole.

Po prvním přihlášení do systému byl podnikatel z bezpečnostních důvodů vyzván ke změně hesla. Heslo bylo koncipováno jako tzv. silné heslo a muselo obsahovat malá i velká míspěman abecedy aminimálnějenu číslici.

The screenshot shows the login interface of the tax portal. At the top, there is a header with the text "DAŇOVÝ PORTÁL" and "Elektronické služby Finanční správy České republiky". Below this, there is a navigation bar with links for "Daňový portál" and "Přihlášení ke službám". The main heading is "Přihlášení uživatele ke službám aplikace EET". The login form contains a label "Názvem uživatele" above a large input field. Below it are two smaller input fields for "Název uživatele" and "Heslo", followed by a "Přihlásit" button. A link "Žádost o autentizační údaje do EET" is visible below the form. At the bottom, there is a "Upozornění:" section with text: "Po 30 minutách nečinnosti můžete být z aplikace automaticky odhlášeni. Budete-li chtít pokračovat v práci s neveřejnou částí aplikace, budete přesměrováni na tuto stránku. Pro odhlášení se z personalizované části aplikace je nutné vždy použít volbu "Odhlásit se" z pravého horního rohu obrazovky. Tlačítkem "Zpět ani zavřením okna se nelze odhlásit z aplikace."

Zdroj: (MF ČR, 2022)

Obr. 9 Přihlašovací obrazovka do aplikace EET

2.2.3 Oznámení údajů o provoznách

Třetím krokem podnikatele bylo oznámení údajů o svých provoznách. Cílem tohoto zadání bylo, aby systém získal informace o provoznách, ve kterých podnikatel inkasuje tržby. Systém přiřadil každé evidované provozně číslo, které podnikatel uváděl na jednotlivých účtenkách v a datových zprávách, které posílal Finanční správě.

U každé provozovny systém po zaevidování ukazoval její název (libovolným textem), lokalizaci (poštovní adresu, URL adresu apod. podle typu provozovny), typ (stálá, mobilní nebo virtuální provozna) a stav (aktivní nebo přerušovaný).

System ukazoval podnikateli přehled jím evidovaných provozoven, který mohl libovolně dle potřeby spravovat.

V aplikaci si uživatel mohl nové provozovny přidávat kliknutím na tlačítko s označením „+Nová provozovna“. Při vlastním zadání musel podnikatel nově evidované provozovně přiřadit převažující činnost, která je v provozovně vykonávána.

Kliknutím na libovolnou provozovnu v seznamu zadaných provozoven se podnikateli zobrazila stránka s detailem provozovny, kterou mohl editovat. V systému bylo možné provozovnu také zrušit nebo pozastavit, prohlédnout si historii změn údajů, které jsou o ní v systému zaznamenány. Přehled provozoven bylo možné pro potřeby podnikatele ze systému rovněž vyexportovat do textového formátu *.csv (MF ČR, 2022).

VSTUP EET | POPLATNÍK | PROVOZOVNY | CERTIFIKÁTY

Daňový portál | Služby EET | Evidence tržeb | Provozovny

Přehled aktuálních provozoven ?

DIČ: 632022882, HOPE BUSINESS S.R.O.

Číslo provozovny	Název	Typ provozovny	Stav
<input type="text"/>	<input type="text"/>	☒ Stálá ☒ Mobilní ☒ Virtuální	☐ Aktivní ☐ Přerušené ☒ Všechny

Filtrovat

+ Nová provozovna Aktivovat Přerušit Zrušit

☐	Číslo provozovny ↓	Název	Lokalizace	Typ	Stav
☐	31	Provozovna 3	www.provozovna3.cz	Virtuální	Aktivní
☐	21	Provozovna 2	SPZ 1234	Mobilní	Aktivní
☐	11	Provozovna 1	Ulice 1/1, 11000 PRAHA 1	Stálá	Aktivní

Počet záznamů: 3

Historie provozoven

Zobrazení historie změn v údajích o provozovnách, přehled zrušených provozoven.
Údaje o provozovnách nebyly v minulosti aktualizovány, ani nebyly provozovny rušeny.

Import a export

Dávkové nahrání nových provozoven ze souboru (formát CSV), export založených provozoven do souboru
[Import a export](#)

Zdroj: (MF ČR, 2022)

Obr. 10 Přehled provozoven evidovaných v systému EET

2.2.4 Získání certifikátu

Dalším krokem podnikatele bylo podání žádosti o vygenerování certifikátu, který sloužil k tomu, aby Finanční správa mohla podnikatele zasílajícího datové zprávy identifikovat.

Podnikatel si mohl požádat o jeden nebo více certifikátů, které mohl používat (jeden certifikát pro všechna pokladní zařízení nebo pro každé zařízení samostatný bezpečnostní certifikát).

Podání žádosti o certifikát systém umožňoval až poté, co podnikatel v systému zaregistroval své provozovny. Vydávání certifikátů nebylo státem nijak zpoplatněno, nepředstavovalo tedy pro podnikatele další náklady (na rozdíl od jiných investic, které musel do spuštění registrace a zahájení evidence svých tržeb vložit – například do nákupu vybraného pokladního systému a softwaru) (MF ČR, 2022).

Žádost o certifikát ID	
Žádost podána	16.8.2016 uživatelem A...
Certifikát	
Stav	✓ Platný
Sériové číslo	123456789
Datum vydání	16.8.2016 12:30

Zdroj: (MF ČR, 2022)

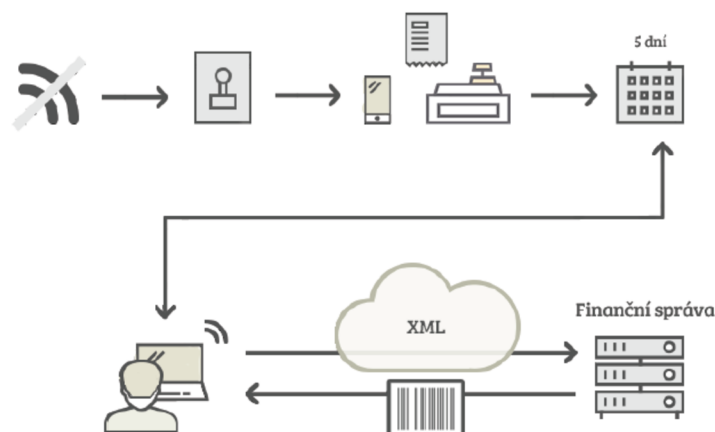
Obr. 11 Podání žádosti o EET certifikát

2.2.5 Instalace certifikátu

Získaný certifikát si každý podnikatel musel nainstalovat do zařízení, ze kterého se přes veřejný internet přihlašoval do systému Finanční správy. Bez certifikátu se systém nemohl přihlásit a podnikatel nemohl evidovat své tržby.

2.3 Zjednodušená evidence

Zákon, kromě již popsaného režimu umožňoval podnikatelům požádat formou výjimky také o zjednodušenou evidenci tržeb. Takovou situací mohl být například stánek na horách, kde není internetový ani telefonní signál a podnikatel prodávající například občerstvení nebo suvenýry neměl, jak z místa odeslat evidenci svých tržeb. Podnikatelé si v takových případech podávali u svého správce daně žádost o zjednodušenou evidenci tržeb.

Zdroj: (MF ČR, 2022)

Obr. 12 Zjednodušená evidence tržeb

Podnikatel, kterému byla zjednodušená evidence povolena, byl povinen odesílat údaje o tržbách nejpozději do 5 kalendářních dní od evidované tržby.

2.4 Přínosy elektronické evidence tržeb

V roce 2019 vyčíslilo Ministerstvo financí přínos EET v letech 2017-2018 formou kalkulace fiskálních přínosů. Na úrovni veřejných rozpočtů byl podle něj čistý přínos EET za rok 2017 ve výši 7,9 mld. Kč v roce 2018 ve výši 12,3 mld. Kč. Znamená to, že ministerstvo financí vybralo díky EET ve zmíněných dvou letech celkem 20,2 mld. Kč. Výnos EET byl vypočítán podle skutečných dat z inkasa daní a z údajů z podaných daňových přiznání. Data byla očištěna o autonomní ekonomický růst a o dopady všech dalších legislativních změn.

V následující tabulce je uveden přehled daňových přínosů EET včetně dopadu na příjmy z pojistného na sociální zabezpečení:

TABULKA		
Rok	2017	2018
DPH	4,7	6,1
Daň z příjmu právnických osob	0	1,9
Daň z příjmu fyzických osob	1	1,5
Pojistné na soc. a zdrav. poj.	2,2	2,8
Celkem	7,9	12,3
Celkem 2017-2018	20,2	

Zdroj: (MF ČR, 2019)

Obr. 13 Příjmy státu z EET v letech 2017-2018

Odhady různých odborníků, do jaké míry je/byla elektronická evidence tržeb pro stát přínosná, se významně liší.

Podle MF ČR, které v roce 2015 poslalo do Sněmovny návrh zákona o evidenci tržeb, odborníci předpokládali, že EET přinese státu necelých 18 mld. Kč. Kritici odhadů upozornili, že vyčíslení úspor bylo metodicky nekorketní. Ministerstvo vycházelo z chorvatských zkušeností, z odhadů rozsahu šedé ekonomiky v České republice a z odhadů přínosů potlačení šedé ekonomiky na dané procentí snížení (Morávek, 2022).

Morávek (2022) říká, že podle odhadů stejného ministerstva z roku 2022 by znovuzavedení EET přineslo 4,2 miliardy korun. Kdyby se EET opět spustila a tržby by začali evidovat i podnikatelé z posledních dvou fází, kterých se EET měla původně týkat, byl by podle MF ČR dopad na inkaso veřejných rozpočtů ve výši cca 4,2 mld. Kč (z toho 2,8 mld. Kč státní rozpočet, 1,3 mld. Kč místní rozpočty a 0,1 mld. Kč rozpočty zdravotních pojišťoven) každý rok

Po zavedení EET začalo MF ČR podle Morávka (2022) používat pochybnou metodiku. Na začátku roku 2019 ministerstvo odhadovalo, že elektronická evidence tržeb přinesla v roce 2017 5,4 mld. Kč na DPH. K tomuto číslu ministerstvo dospělo pomocí růstu skutečného inkasa DPH mezi lety 2016 a 2017 v sektorech 1. a 23. vlny EET. Od vypočteného rozdílu byl odečten odhad vlivu zvýšené spotřeby domácností a vládních institucí a vzniklý rozdíl byl přičten vlivu EET. Pokud by se stejná metodika použila pro celé hospodářství, vedla k takovým výsledkům, které by ukázaly, že i v oborech bez EET (mimo všechny vlny) by výnos DPH převýšil nárůst výnosu DPH odvozeného od autonomního růstu ekonomiky,

s nímž ministerstvo financí počítalo. Celkový EET by v takovém případě vyšel na 11,3 mld. Kč, což znamená, že 7,6 mld. Kč by byl vliv EET na sektory, ve který EET není zavedeno (Morávek, 2022).

2.5 Současný stav elektronické evidence tržeb

Dne 16.10.2020 schválila vláda na návrh Ministerstva financí ČR odklad všech 4 fází elektronické evidence tržeb na 1.1.2023. Pozastavení EET ministerstvo provedlo s ohledem na tehdejší zdravotní situaci (COVID-19), ekonomický výhled a po konzultacích s podnikatelskými svazy, asociacemi a komorami. Ministerstvo se v této souvislosti v říjnu 2020 vyjádřilo, že provedené opatření bylo realizováno v rámci záchrany podnikání během pandemické situace s tím, že elektronická evidence tržeb je úspěšným projektem a má silnou podporu podnikatelů (Kurzy.cz, 2022).

Odklad elektronické evidence tržeb do 31. prosince 2022 platil pro subjekty, které spadaly do prvních dvou vln (velkoobchod, maloobchod, stravovací a ubytovací služby) i pro subjekty, které měly původně začít evidovat 1.května 2020. Znamenalo to, že k 1.1.2023 vznikla povinnost evidovat tržby subjektům bez ohledu na to, do které fáze evidence tržeb spadají. Pozastavení se týkalo běžného, zjednodušeného i zvláštního režimu evidence tržeb. Pozastavení evidence elektronických tržeb pro podnikatele znamenalo, že do konce roku 2022 nemusí odesílat údaje o tržbách správci daně, nemusí vystavovat účtenky podle zákona o evidenci tržeb a nemají ani povinnost informačního oznámení (Kurzy.cz, 2020).

Systém elektronické evidence tržeb byl funkční i v době, kdy byly pozastaven, resp, kdy měli podnikatelé pozastavenou povinnost jej používat. Podle vlastního rozhodnutí jej mohli používat i v tomto období. Přes pozastavenou povinnost zůstaly v platnosti některé povinnosti, například povinnost ochrany autentizačních údajů, certifikátu a bloků účtenek (pokud je obdrželi kvůli plnění povinností ve zvláštním režimu).

Poplatníci, kterým skončila platnost certifikátu, mohli jeho výměnu odložit a související potřebné kroky udělat před opětovným spuštěním evidence tržeb v období od 1. července 2022 do 31. prosince 2022. Podobně bylo možné odložit podání žádosti o přidělení autentizačních údajů nebo podání žádosti o povolení evidovat tržby ve zvláštním režimu. Žádosti o povolení evidovat tržby ve zvláštním režimu, které podnikatelé podali do 30. června 2022, se považovaly za žádosti podané až 1.července 2022.

Původní záměr spustit znovu EET v povinném módu se změnil. 9. března 2022 vláda projevnala a schválila návrh Ministerstva financí na zrušení zákona o evidenci tržeb k 1.1.2023. Od Nového roku tedy podnikatelé nebudou mít povinnost elektronicky evidovat tržby. Podle vyjádření ministerstva financí a programového prohlášení vlády ČR se státní úřady zavázaly zrušit elektronickou evidenci tržeb, protože přinášela zbytečnou administrativu podnikatelům (přízení potřebné techniky, provoz, aktualizace pokladních systémů apod. podnikatele stálo podle ministerstva financí každý rok zhruba 1,5 miliardy korun). Stát stál provoz EET zhruba 0,5 miliardy korun (rozpočtový přínos se podle ministerstva blíží v této situaci k nule). Dalším důvodem, proč ministerstvo a vláda k totmu závěru došly je to, že zákon ukládal podnikatelům povinnost u elektronické registrace tržeb jen u hotovostních plateb, což je zhruba jen 1/5 plateb, které přijímají. (Weiss, 2022)

Podle ministerstva se podnikatelé zrušením zákona zbaví registrační povinnosti a související administrativní zátěže, zmizí jejich náklady spojené s provozem registračních pokladem, Kalkulace ministerstva vycházela z odhadu minimálního ročního nákladu podnikatele ve výši 3 000 Kč a počtu 500 tisíc podnikatelů přijímajících hotovostní tržby, což souhrnně znamená náklad ve výši cca 1,5 mld. Kč ročně.

Podle závěrečné zprávy ministerstva měl stát (Ministerstvo financí ČR, Finanční správa a Celní správa) provozní náklady související s EET v období 2017-2020 ve výši 2,17 mld. Kč, které se po zrušení zákona ušetří.

V roce 2017 byl podíl bezhotovostních plateb 20 % a podle odhadů by měl v roce 2025 činit zhruba 80 %. Růst bezhotovostních plateb znamená pokles hotovostních plateb (spojené nádoby), což degraduje význam a smysl EET (Weiss, 2022).

Pokles hotovostních plateb podle MF ČR oslabuje význam evidence tržeb, protože snižuje množství transakcí, které EET podléhají. Digitální formy obchodu neumožňují v takové míře obcházení daňové povinnosti, protože za nimi digitální stopy zůstává. Podle MF ČR to znamená, že to velkou část poplatníků vede k tomu, že transakce promítají do svých daňových povinností (Morávek, 2022).

Dalším důvodem, kterým lze vysvětlit ztrátu smysluplnosti elektronické evidence tržeb, je zavedení paušální daně, do které je zapojeno přes 80.000 daňových poplatníků. Jejich daň není závislá na přesném vyčíslení příjmů, což znamená, že došlo ke snížení počtu subjektů, na které by mohla mít evidence tržeb fiskální dopad. Došlo také k výraznému snížení daňového zatížení u zaměstnanců zrušením superhrubé mzdy a zvýšením základní slevy na poplatníka. Podle předpokladu MF ČR to znamená, že většinu osob samostatně výdělečně

činných, u kterých se zvýšení slevy na poplatníka také promítlo, tyto změny přivedou ke snížení motivace k daňové optimalizaci (Morávek, 2022).

2.6 Udělené pokuty za EET

Za přestupy týkající se povinností kolem elektronické evidence tržeb zjištěné kontrolami bylo možné podle Morávka (2022) uložit tyto pokuty:

- do 500 000 Kč (pokud šlo o přestupek závažného maření EET, nezaslání údajů o evidované tržbě správci daně datovou zprávou nebo nevystavení účtenky tomu, od koho byla evidovaná tržba inkasována. Tato částka je jako maximální daná zákonem podle §28 odst.2),
- do 50 000 Kč (pokud šlo o přestupek neumístění informačního oznámení nebo o porušení povinnosti zacházet s autentizačními údaji nebo certifikátem pro evidenci tržeb tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití).

Kontroloři mohli podle zákona při zvlášť závažném porušení povinností nařídit okamžité uzavření kontrolované provozovny nebo pozastavit výkon činnosti, při které dochází k evidenci tržeb. Kontrolní norma obsahovala tzv. liberaci. Tento institut zbavoval právnické i fyzické osoby odpovědnosti tehdy, kdy daná právnická nebo podnikající fyzická osoba prokázala, že vynaložila maximální úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

Kontrolní úřady, tedy finanční a celní správa, provedly za necelých 40 měsíců fungování elektronické evidence tržeb 247.529 kontrol (z tohoto 216 922 kontrol provedla Finanční správa a 30 607 kontrol celní správa). V rámci těchto kontrol bylo uloženo dohromady celkem 22 767 pokut v celkové výši 225 815 651 Kč. Z těchto peněz inkasovala Finanční správa celkem 178 629 750 Kč a celní správa 47 185 901 Kč.

	Celkem	Finanční správa	Celní správa
Počet kontrol	247 529	216 922	30 607
Počet pokut	22 767	16 516	6251
Celková výše pokut	226 milionů Kč	179 milionů Kč	47 milionů Kč
Průměrná pokuta	9919	10 816 Kč	7548 Kč

Zdroj: (Morávek, 2022)

Obr. 14 Finanční sankce udělené v rámci kontrol EET

Nejvyšší možná pokuta 500.000 korun byla v rámci kontrol udělena dvakrát. V udělování finančních sankcí byla Finanční správa přísnější, protože průměrná jí udělovaná pokuta byla ve výši necelých 11.000 korun, přičemž průměrná pokuta udělená pracovníky celní správy byla ve výši 7 548 korun. V rámci kontrol bylo uzavřeno 24 provozoven celní správou a 8 provozoven Finanční správou (Morávek, 2022).

3 Praktická část

Cílem praktické části práce je ověřit názory a postoje drobných podnikatelů na problematiku elektronické evidence tržeb. Vlastní šetření bylo realizováno formou anonymního dotazníkového šetření, jehož výstupy poslouží k vyhodnocení pravdivosti v úvodu nastolených hypotéz. Pro ověření u samotných manažerů, byla zvolena metoda rozhovorů, která je obsáhnuta ve druhé části.

3.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno prostřednictvím služby VyplnTo.cz. Filtrem pro účast v průzkumu se stalo omezení respondentů na drobné podnikatele (osoby samostatně výdělečně činné nebo majitele malých firem), kteří byli prostřednictvím zmíněné služby požádáni o vyplnění formuláře a zodpovězení položených otázek.

Formulář s dotazy byl vystaven po dobu 3 týdnů, během nichž se podařilo získat 131 odpovědí, které mohly být zpracovány a pro vyhodnocení průzkumu použity. Respondentům byly ve formuláři položeny uzavřené dotazy. Důvodem pro jejich volbu byla snaha o maximální čistotu dat. Část respondentů totiž při veřejných neplacených výzkumech nevyplňuje formuláře odpovědně a pokud mají možnost vyjádřit se formou volného textu, sledují jiné cíle než korektně formulář vyplnit a pomoci tak organizátorovi průzkumu.

Respondentům byly položeny následující dotazy:

Tabulka 2 Otázky formulářového sběru dat

	Otázka	Možné odpovědi
1.	Jaký je Váš podnikatelský status?	Jsem OSVČ / Vlastním malou firmu
2.	Podnikáte v oboru, kterého se dotkla elektronická evidence tržeb EET?	Ano / Nevím / Ne
3.	Dotkla se EET přímo Vašeho podnikání?	Ano / Ne
4.	Pokud jste va Vaší firmě EET zaváděli, měli jste dostatek srozumitelných informací, jak projít celým procesem?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
5.	Která fáze zavedení EET pro Vás byla nejsložitější?	Získání autentizačních údajů / Přihlášení do webové aplikace pro EET / Vyplnění údajů o

		provozovných / Získání a instalace certifikátu
6.	Využili jste ve Vašem podnikání možnost zjednoušené evidence EET?	Ano / Ne
7.	Seznámili jste se podrobně s legislativou v oblasti EET?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
8.	Považujete časování a rozfázování zavedení EET za dobře nastavené?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
9.	Myslíte si, že zavedení EET bylo pro stát přínosné?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
10.	Myslíte si, že zavedení EET bylo přínosné pro dotčené podnikatele?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
11.	Myslíte si, že zavedení EET evidence skutečně pokrylo do té doby neviditelné transakce?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
12.	Myslíte si, že většina podnikatelů, kteří byli povinni zavést EET, elektronickou evidenci skutečně zavedla?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
13.	Jaký mohl být podle Vašeho názoru nejčastější důvod odmítání EET ze strany podnikatelů?	Neochota platit daně / Neochota něco hlásit státu / Zbytečná administrativní zátěž / Neefektivita EET opatření / Zbytečné investice vynaložené podnikatelem / Jiný důvod
14.	Považujete pozastavení EET během pandemie COVID-19 za smysluplné?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
15.	Myslíte si, že výše pokut za porušení pravidel EET je/byla dostatečná?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
16.	Myslíte si, že princip udělování pokut za nedodržení EET přimělo podnikatele k dodržování jejich pravidel?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
17.	Ve kterých problematických oblastech si myslíte, že EET nebyl správně nastaven? Můžete označit více variant.	Kauce / Zálohy přijaté v hotovosti / Dobírky / Vratné zálohy / Platební brány / Platby poštovními poukázkami / Poukazy na zboží a služby / Poukazy na předem neurčené zboží a služby / Vše bylo správně nastaveno
18.	Myslíte si, že některé typy tržeb byly z EET vyloučeny neopodstatněně?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
19.	Myslíte si, že některé informace předávané podnikatelem prostřednictvím EET byly zbytečné? Můžete označit více variant.	Fiskální identifikační kód / Označení provozny / Označení pokladního zařízení / Pořadové číslo účtenky / Čas přijetí tržby / Nic nebylo zbytečné

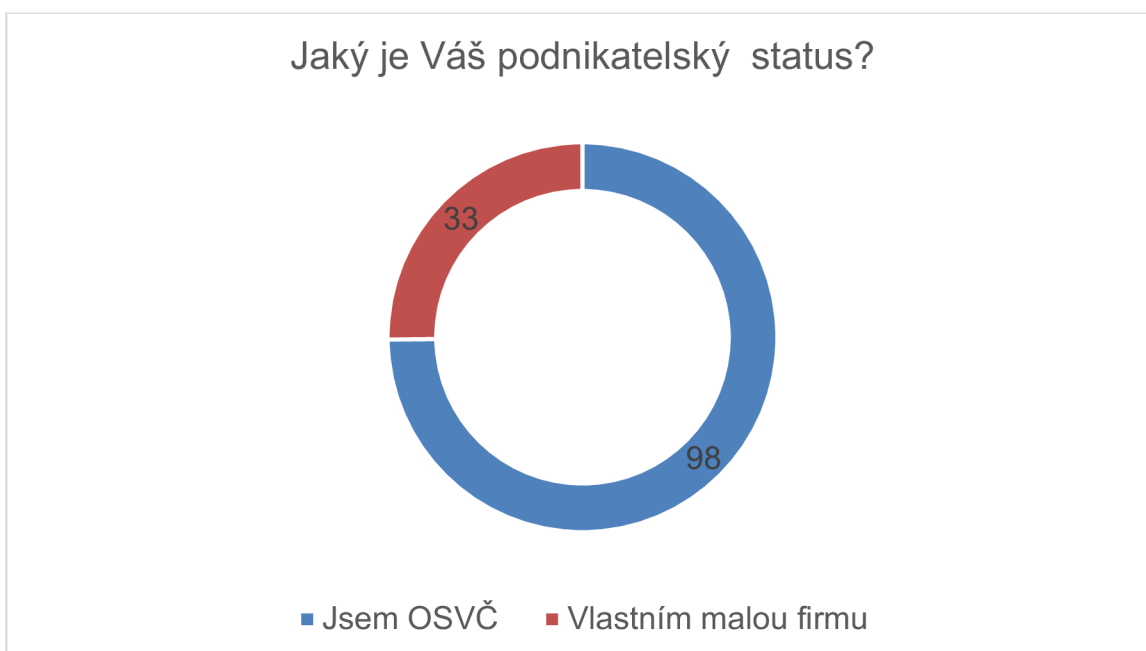
20.	Považujete za správné ukončení EET?	Určitě ne / Spíše ne / Nevím / Spíše ano / Určitě ano
-----	-------------------------------------	---

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Sběr dat

Odpovědi na otázku č. 1

Tabulka 3 Odpovědi na otázku č. 1

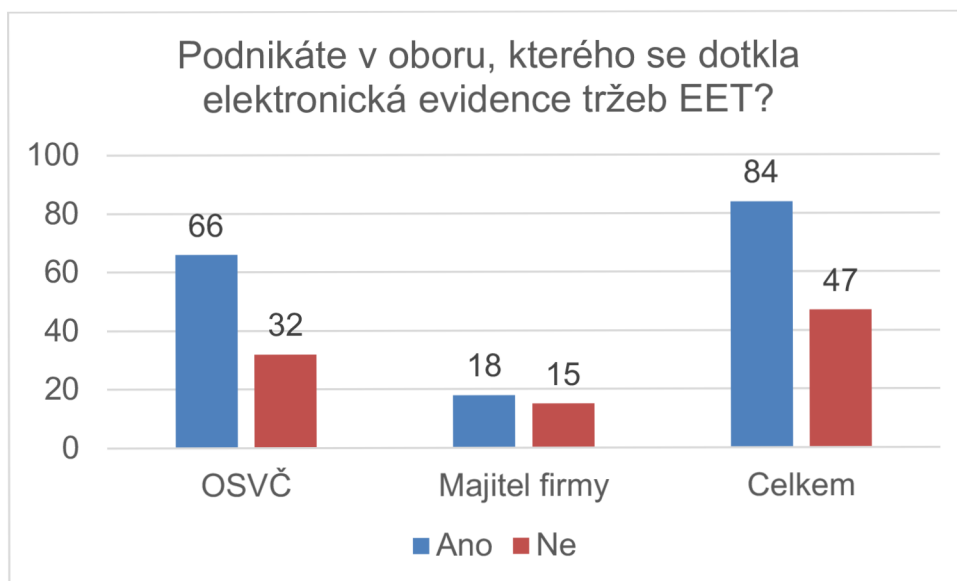
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

Většina respondentů průzkumu bylo OSVČ (75 %), zbývajících 25 % bylo majiteli firem.

Odpovědi na otázku č. 2

Tabulka 4 Odpovědi na otázku č. 2

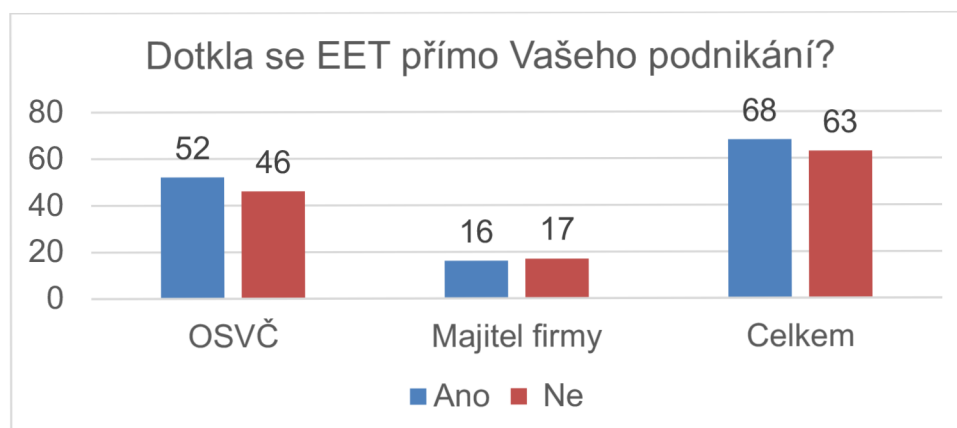
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

64 % podnikatelů působí v oborech, kterých se zavedení EET přímo dotklo. 36 % respondentů bylo z jiných oborů.

Odpovědi na otázku č. 3

Tabulka 5 Odpovědi na otázku č. 3

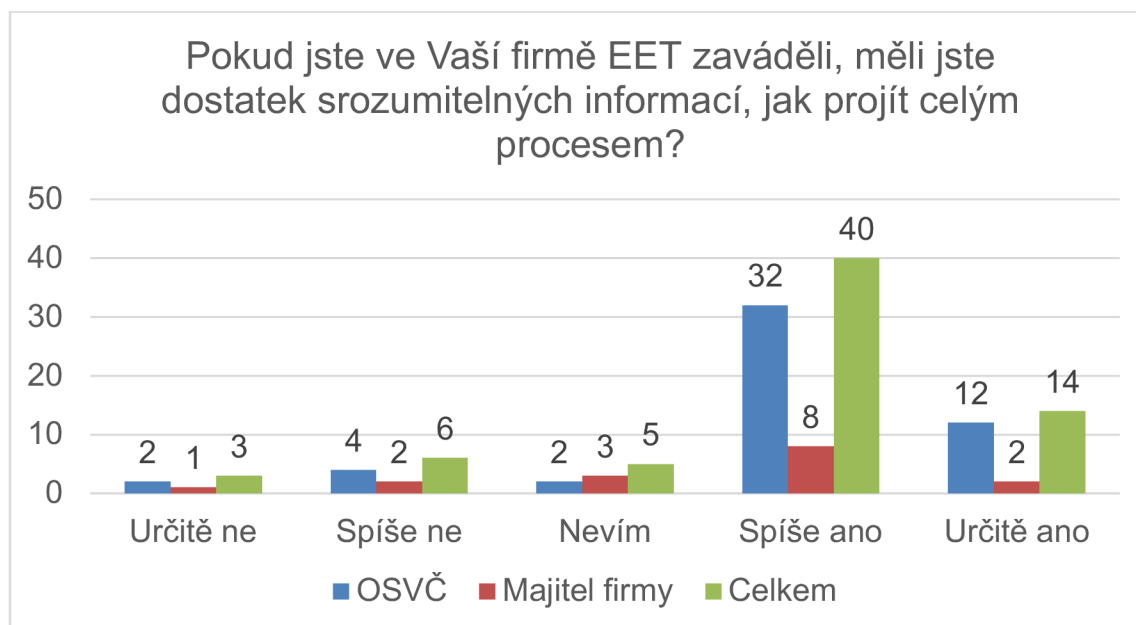
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

52 % respondentů se zavedení EET dotklo napřímo, zbývajících 48 % povinnost zavést registrační poklady nemělo.

Odpovědi na otázku č. 4

Tabulka 6 Odpovědi na otázku č. 4

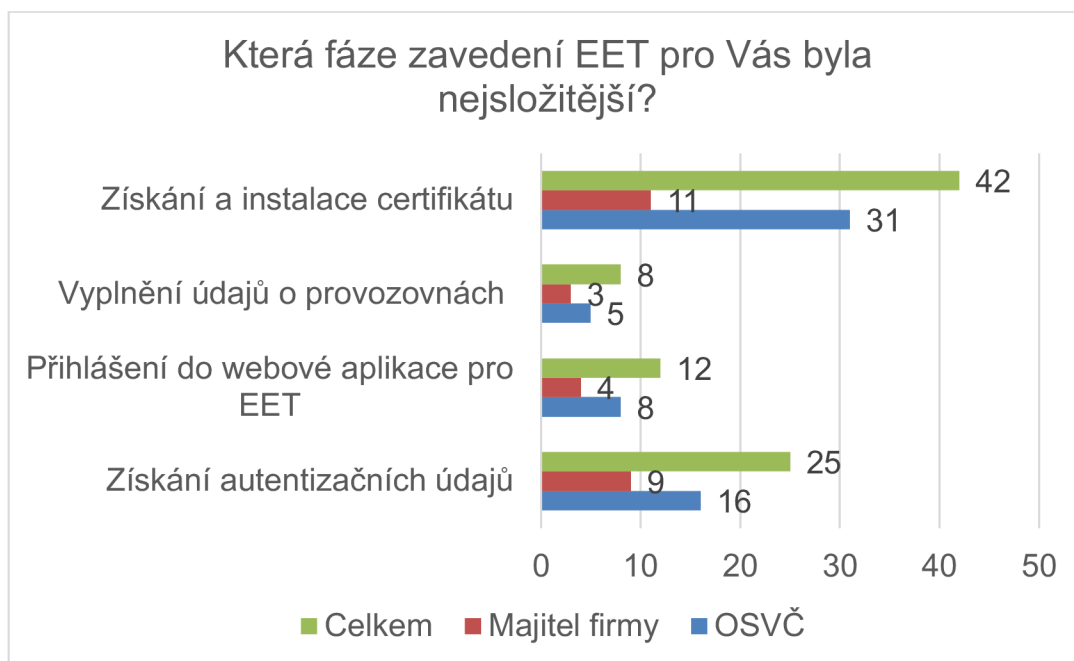
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

79 % respondentů, kteří povinnost zavést EET měli, v průzkumu prohlásilo, že měli dostatek informací k tomu, aby elektronickou evidenci tržeb ve svých firmách zavedlo. 13 % odpovědělo opačně, zbývajících 8 % si nebylo jistých.

Odpovědi na otázku č. 5

Tabulka 7 Odpovědi na otázku č. 5

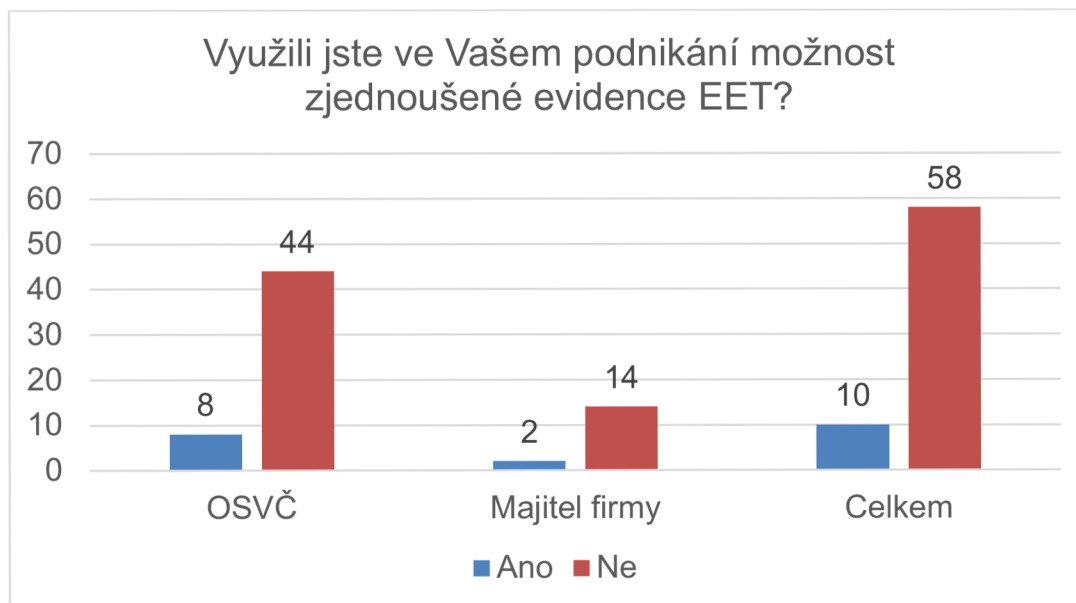
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

Nejkomplikovanějším krokem v rámci procesu zavedení EET bylo u podnikatelů získání a instalace certifikátu (62 %). Nejméně komplikovaným krokem bylo vyplnění údajů o provozovnách (12 %).

Odpovědi na otázku č. 6

Tabulka 8 Odpovědi na otázku č. 6

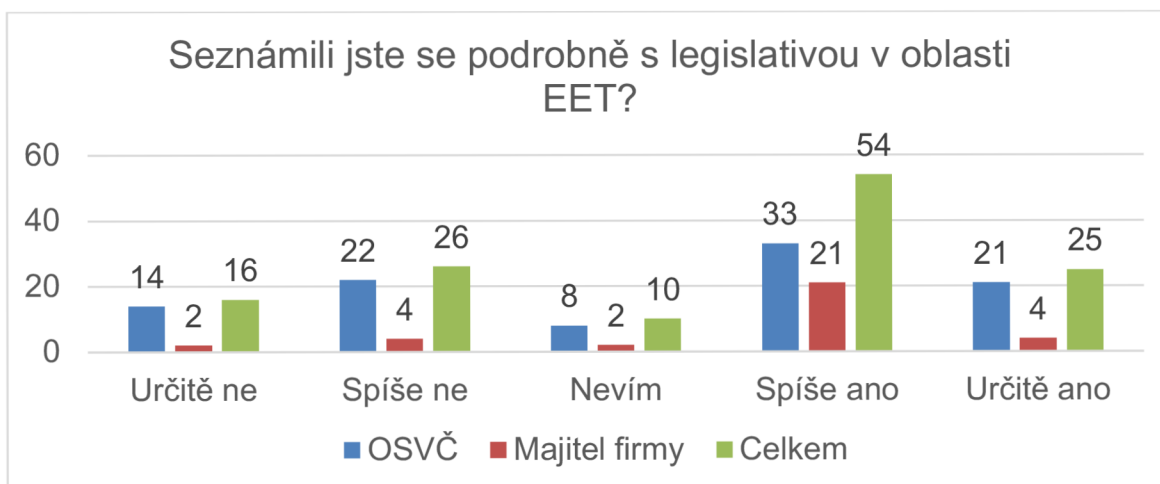
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

Zjednodušenou evidenci tržeb využívalo 15 % podnikatelů. Zbývajících 85 % evidovalo tržby standardním procesem.

Odpovědi na otázku č. 7

Tabulka 9 Odpovědi na otázku č. 7

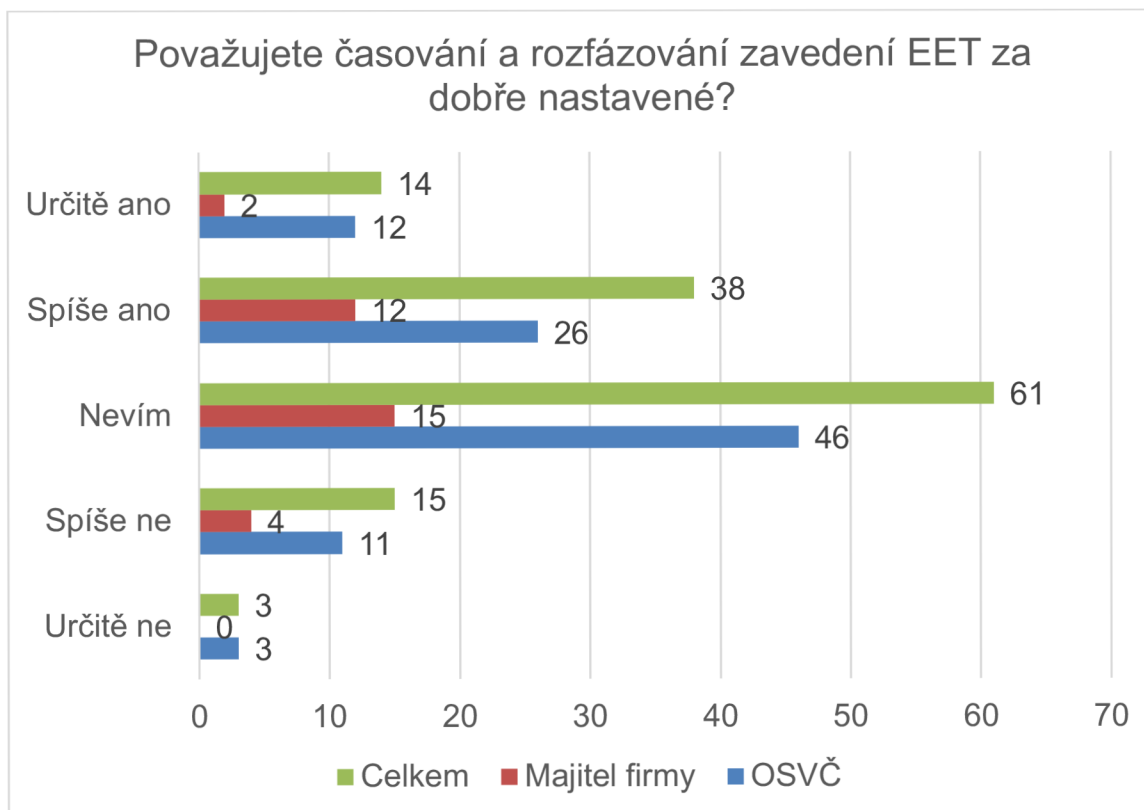
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

60 % podnikatelů uvedlo, že se více či méně s legislativou v oblasti EET seznámilo. 32 % uvedlo opačnou odpověď a 8 % neumělo na otázku jednoznačně odpovědět.

Odpovědi na otázku č. 8

Tabulka 10 Odpovědi na otázku č. 8

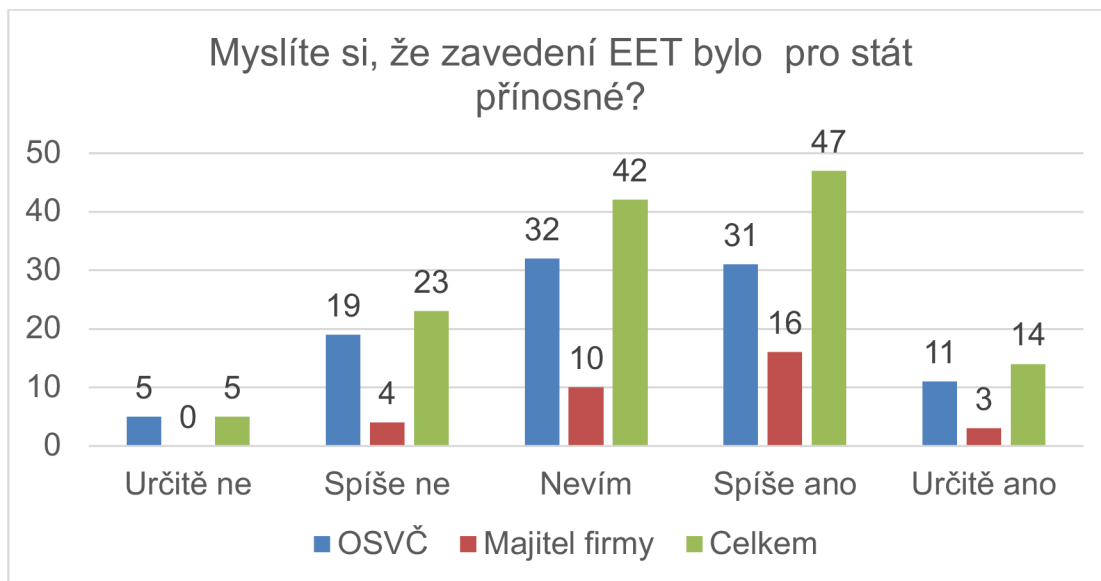
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

38 % podnikatelů považuje rozfázování nasazení EET za dobře nastavené, 14 % mělo opačný názor, zbývajících 48 % neumělo na otázku odpovědět.

Odpovědi na otázku č. 9

Tabulka 11 Odpovědi na otázku č. 9

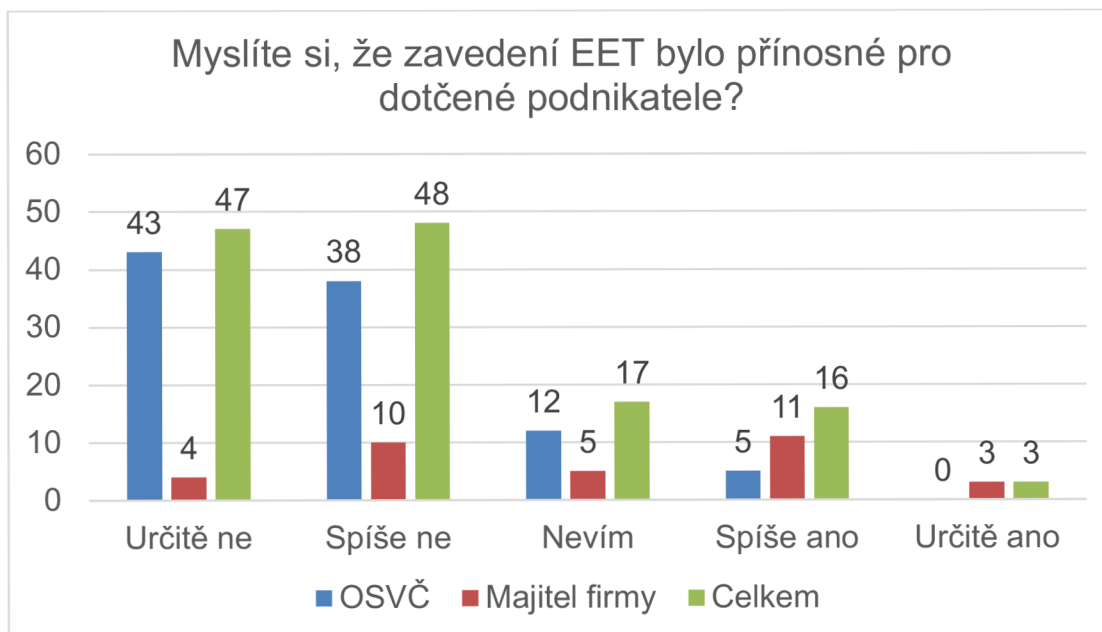
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

47 % podnikatelů považovalo institut EET za přínosný pro stát, 21 % mělo opačný názor, zbývajících 32 % se neumělo vyjádřit. OSVČ i majitelé firem se vyjádřili podobně.

Odpovědi na otázku č. 10

Tabulka 12 Odpovědi na otázku č. 10

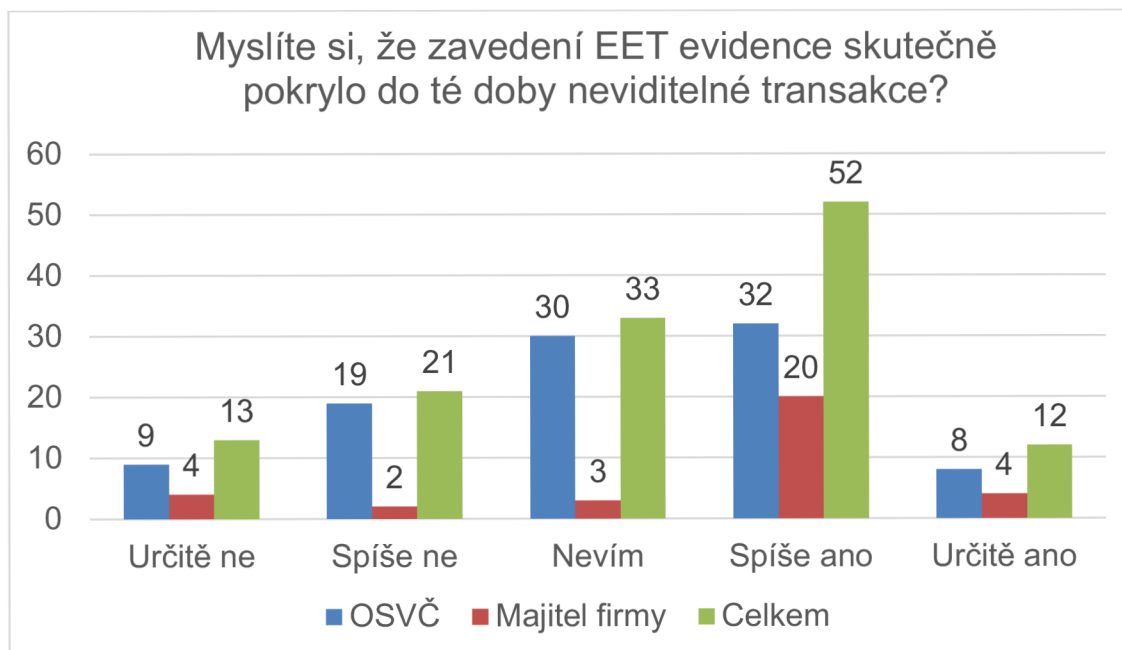
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

EET jako přínos pro podnikatele označilo jen 15 % podnikatelů, 73 % mělo opačný názor. Negativnější postoj měly osoby samostatně výdělečně činné.

Odpovědi na otázku č. 11

Tabulka 13 Odpovědi na otázku č. 11

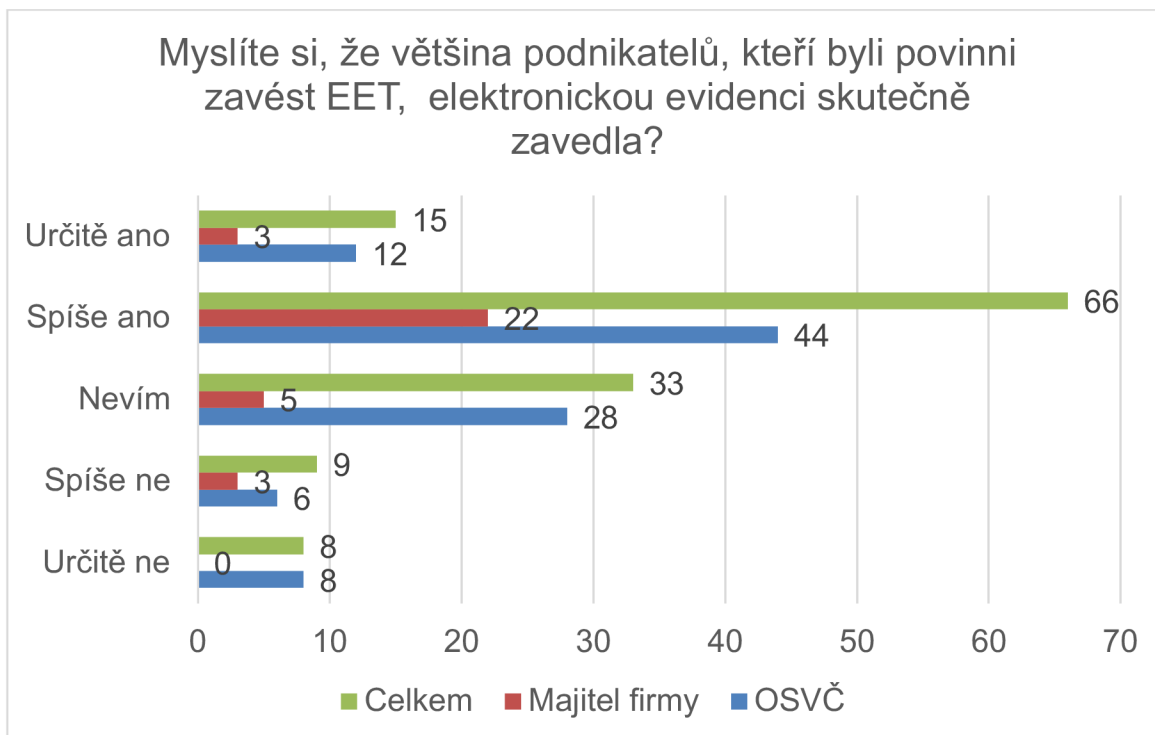
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

49 % podnikatelů si myslí, že zavedení EET zviditelnilo do té doby neregistrované finanční transakce malých podnikatelů, 26 % situaci vidí opačně.

Odpovědi na otázku č. 12

Tabulka 14 Odpovědi na otázku č. 12

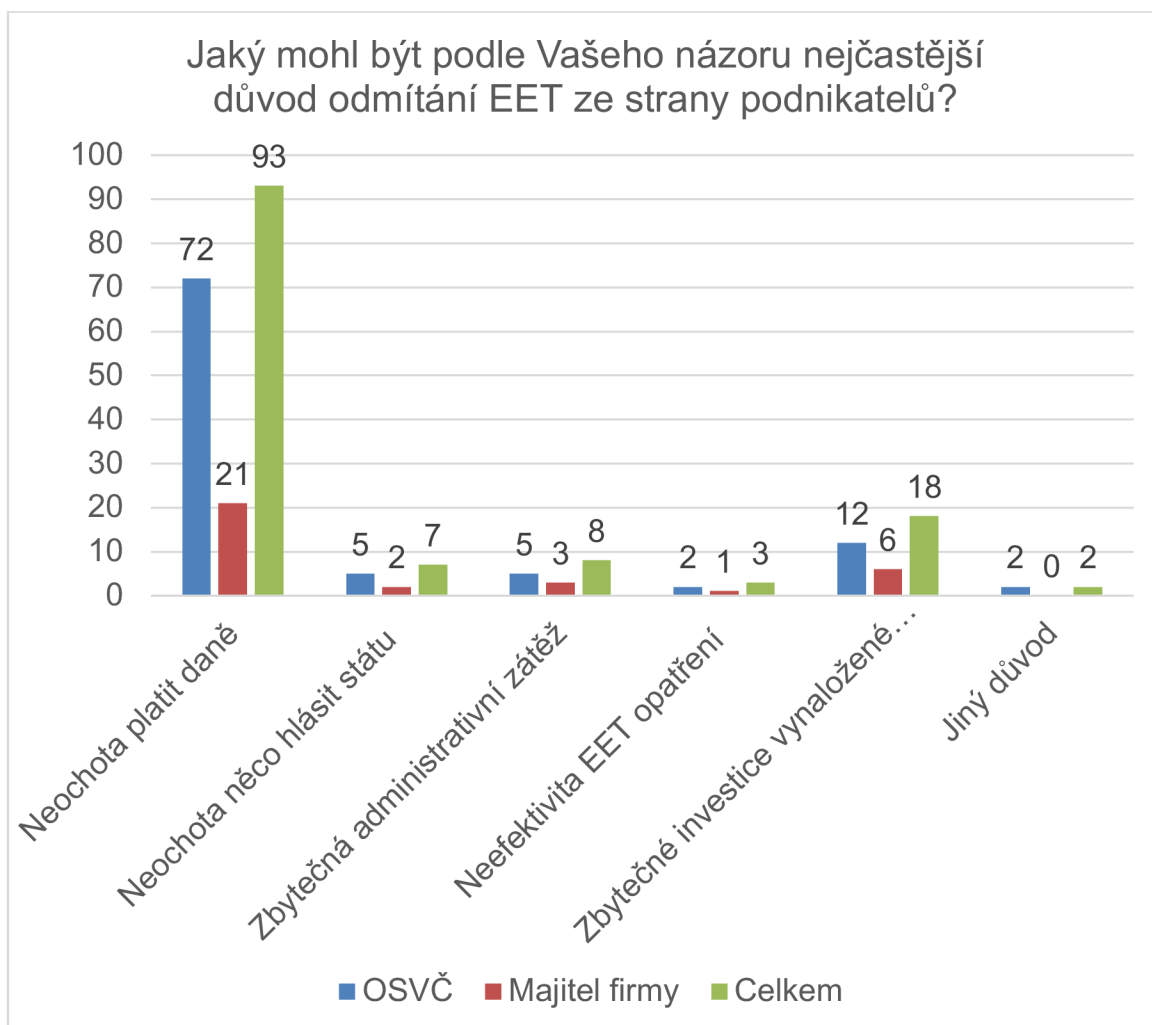
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

62 % respondentů si myslí, že většina podnikatelů splnila povinnost zavést registrační poklady. 13 % má opačný názor a 25 % nevědělo.

Odpovědi na otázku č. 13

Tabulka 15 Odpovědi na otázku č. 13

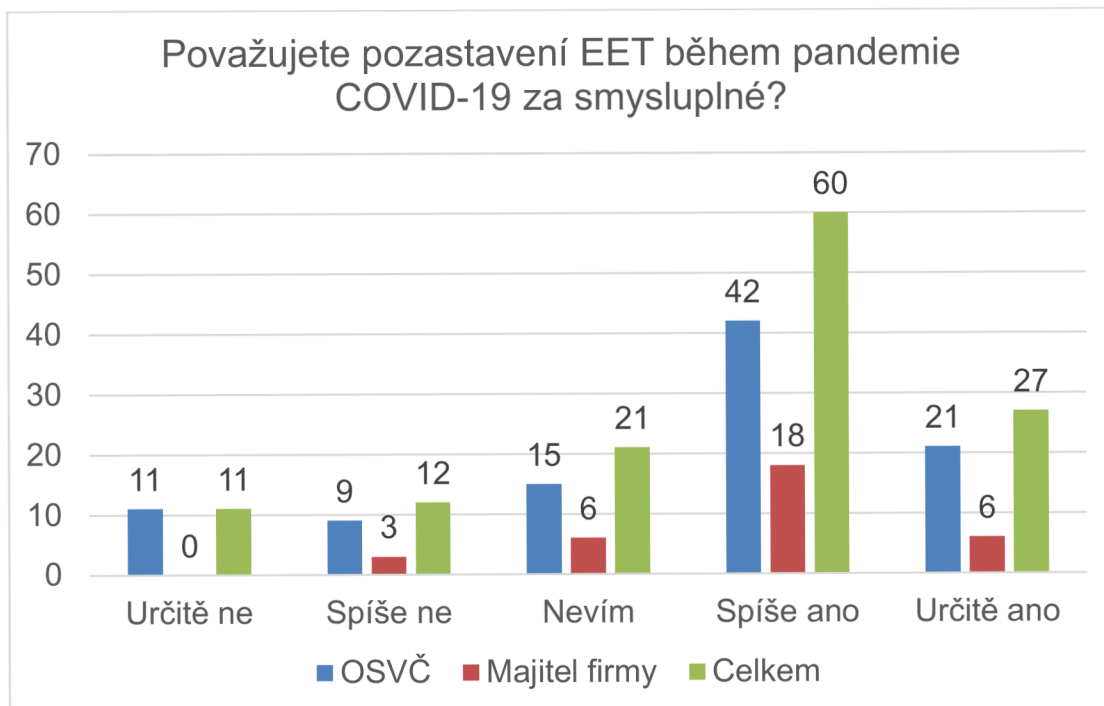
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

Nejčastějším důvodem odmítnutí registračních pokladen ze strany podnikatelů byla neochota platit z těchto tržeb daně (71 %). Druhým nejčastějším důvodem byl pohled podnikatelů, kteří vidí v EET zbytečné náklady, které podnikatelům s touto povinností vznikly (14 %).

Odpovědi na otázku č. 14

Tabulka 16 Odpovědi na otázku č. 14

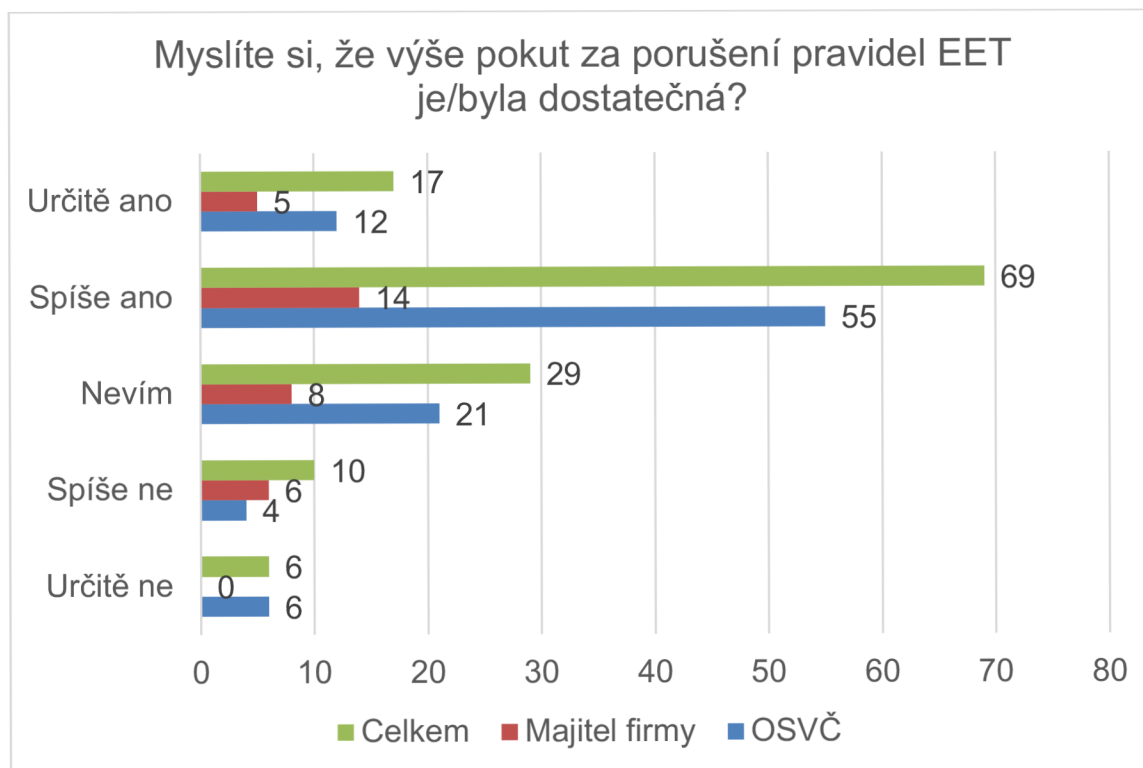
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

64 % respondentů považuje pozastavení EET za správný krok. 18 % mělo opačný názor.

Odpovědi na otázku č. 15

Tabulka 17 Odpovědi na otázku č. 15

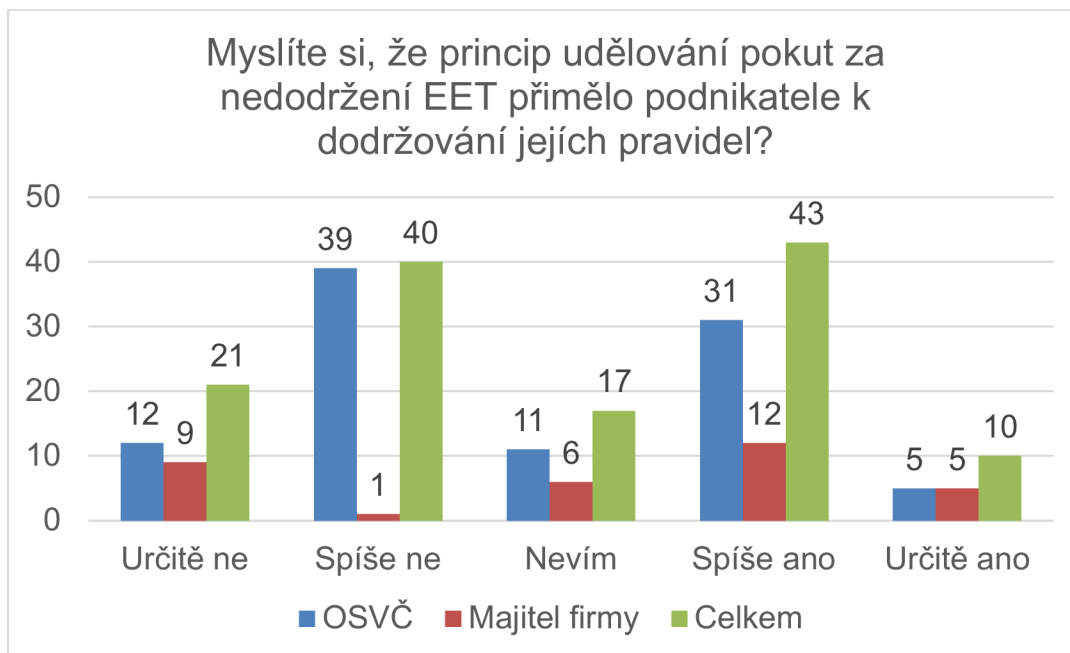
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

66 % respondentů si myslí, že výše pokut udělovaných za porušení povinností a pravidel EET je dostatečná. 12 % má opačný názor.

Odpovědi na otázku č. 16

Tabulka 18 Odpovědi na otázku č. 16

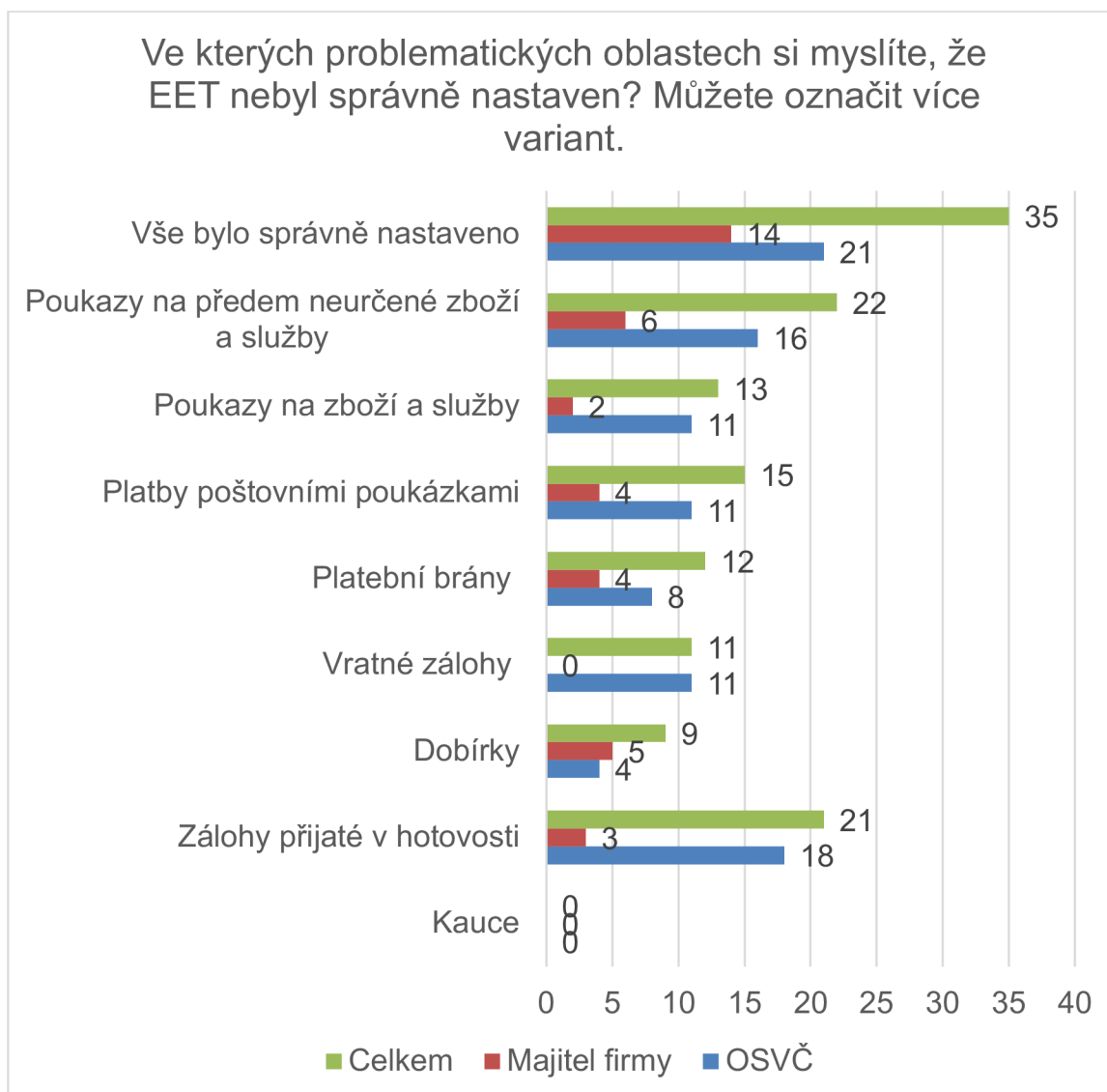
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

40 % respondentů je toho názoru, že pokuty za porušení pravidel EET přiměly podnikatele k dodržování nastavených pravidel. 47 % mělo opačný názor.

Odpovědi na otázku č. 17

Tabulka 19 Odpovědi na otázku č. 17

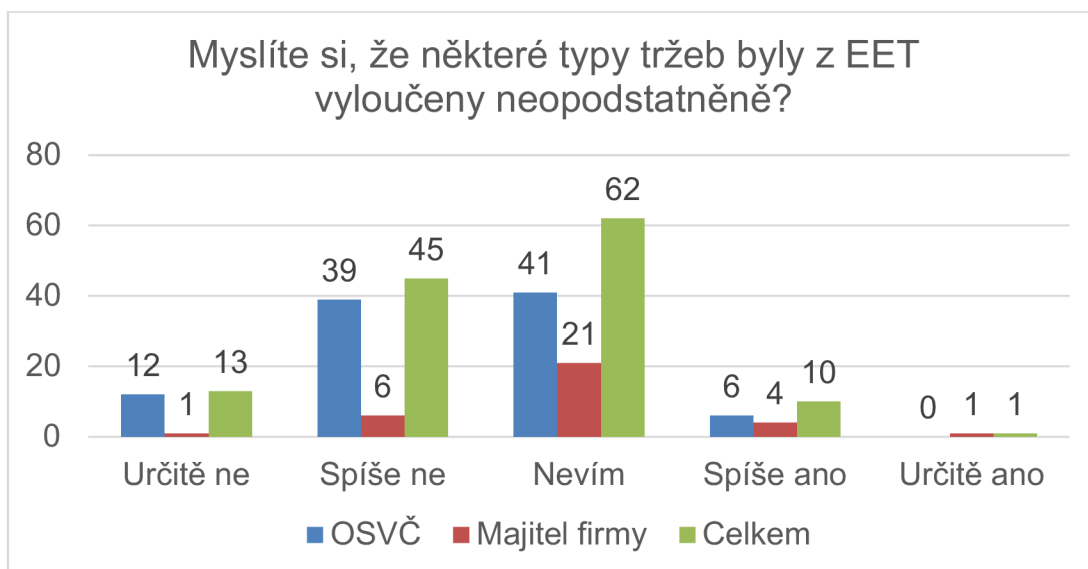
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

27 % respondentů si myslí, že EET byla nastavena ve všech oblastech správně. Nejvíce kritizovanou oblastí ze strany respondentů byly poukazy na předem neurčené zboží a služby (17 %) a zálohy přijaté v hotovosti (16 %), ve kterých účastníci průzkumu vidí problémy.

Odpovědi na otázku č. 18

Tabulka 20 Odpovědi na otázku č. 18

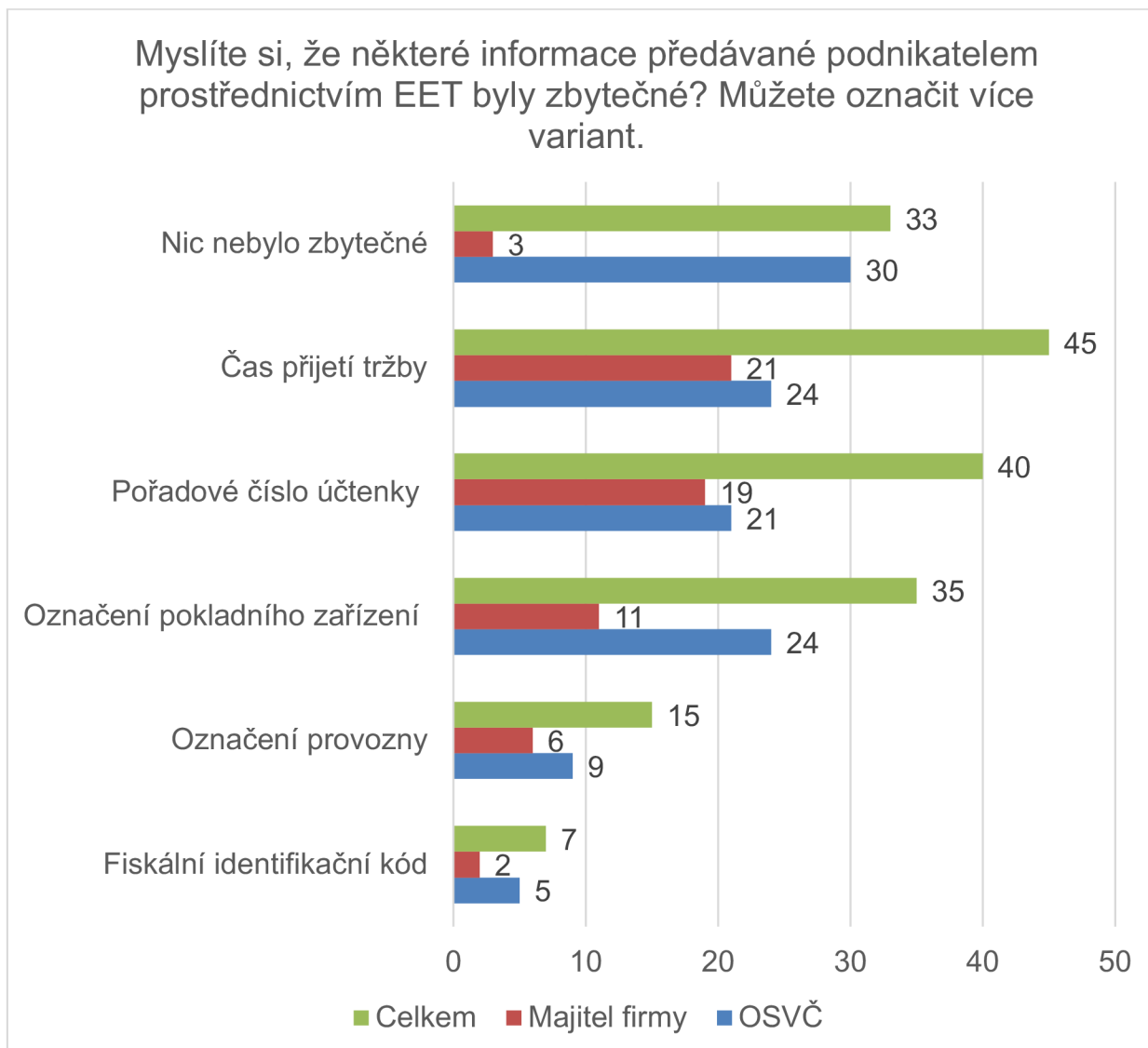
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

44 % podnikatelů si myslí, že tržby vyloučené z povinné registrace byly určeny správně. Opačný názor má jen 8 %. Zbývajících 48 % neumí na otázku odpovědět.

Odpovědi na otázku č. 19

Tabulka 21 Odpovědi na otázku č. 19

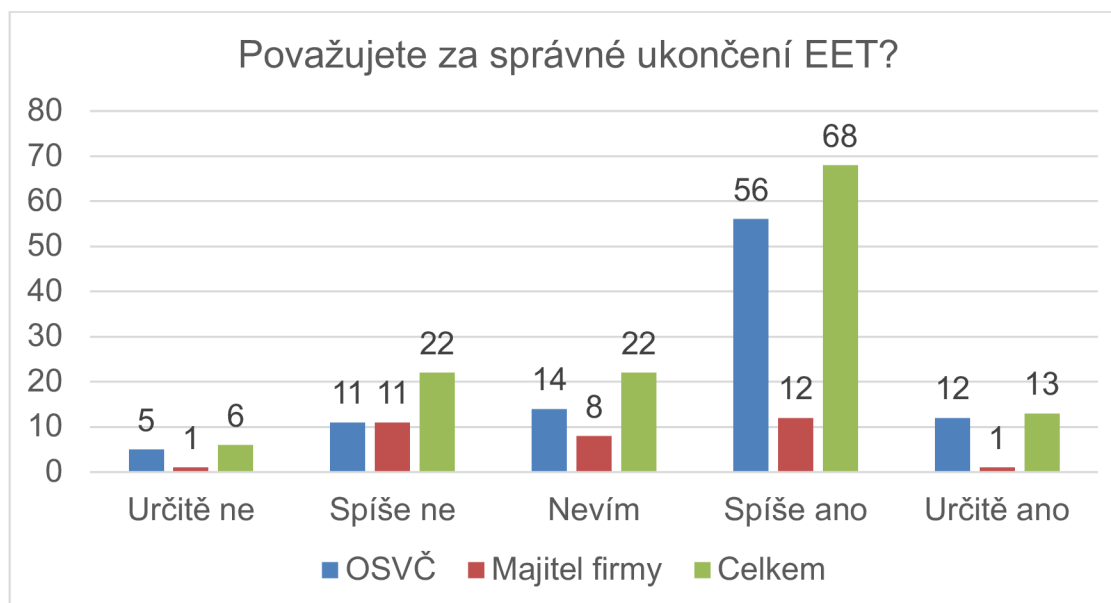
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

Nejzbytečnějšími údaji předávanými podnikateli v rámci tržeb je podle respondentů přesný čas tržby (34 %), pořadové číslo účtenky (31 %) a označení pokladního zařízení 27 %.

Odpovědi na otázku č. 20

Tabulka 22 Odpovědi na otázku č. 20

Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení:

62 % podnikatelů považuje ukončení registrační povinnosti EET za správný krok. 21 % podnikatelů mělo opačný názor a 17 % neumělo na otázku jednoznačně odpovědět.

3.3 Vyhodnocení hypotéz

Vyhodnocení pravdivosti v úvodu nastolených hypotéz bylo provedeno prostřednictvím výsledků doznikového šetření.

Hypotéza H(1):

Pro vyhodnocení hypotézy byly použity odpovědi na otázky č. 9 a 11. Podle odpovědí 21 % podnikatelů nepovažuje institut EET přínosný pro stát a jen 26 % podnikatelů si nemyslí, že zavedení EET zviditelnilo do té doby neregistrované finanční transakce malých podnikatelů. Tímto výsledkem lze považovat hypotézu za **vyvrácenou**.

Hypotéza H(2):

Pro vyhodnocení hypotézy byly použity odpovědi na otázku č. 13, podle kterých byla nejčastějším důvodem odmítání registračních pokladen ze strany podnikatelů neochota platit z těchto tržeb daně (71 %). Tímto výsledkem lze považovat hypotézu za **potvrzenou**.

3.4 Rozhovory s manažery a jednatelem

Součástí praktické části jsou i rozhovory s manažery a podnikateli, kteří mají zkušenosti s EET v jejich podnikání. Zde bylo zjišťováno, jaký je jejich pohled na EET, a také jaké náležitosti museli podstoupit v průběhu jejího zavedení.

Byli osloveni čtyři jednatele a manažeři z různých firem a odvětví, kteří odpovídali na stejnou sadu otázek. Níže budou interpretovány odpovědi podnikatelů, které byly zaznamenány. Následně proběhne jejich zhodnocení.

Rozhovorů se zúčastnili Ing. David Mrázek (dále „*K.V.Doors*“), obchodní manažer největší prodejny dveří v Karlovarském kraji, která zajišťuje i montáže a výrobu jednotlivých komponentů, zkušenosti s EET mají již od úplného začátku zahájení povinnosti. Dále byly dotazy položeny vedoucímu oblastního prodeje v oboru rychlého občerstvení (dále „*Občerstvení*“), který si nepřál být jmenován, jelikož pracuje pro celoevropský korporát, a je tedy z tohoto důvodu dále veden anonymně. Z oboru gastronomie se také podařilo získat rozhovor s provozním restaurace Becherplatz v Karlových Varech, panem Danielem Valouchem (dále „*Becherplatz*“, který je v podniku přes 10 let, a jako poslední na otázky odpověděl na otázky jednatel firmy podnikající se stavebním materiálem v Karlovarském kraji pan Miloslav Fuksa (dále „*Karlomix*“) mladší z firmy Karlomix-trade s.r.o..

3.4.1 Kdy a jak jste s EET začal/musel začít?

K.V.Doors:

„Naše firma musela EET zavádět v rámci nového zákona Babišovy vlády. Pokud si dobře pamatuji, byl to rok 2016.“

Občerstvení:

„Na přesný datum si nevzpomínám, ale bylo to v rámci celé společnosti a u všech brandů to bylo stejné a dle tehdejšího zákona.“

Becherplatz:

„Od doby, kdy EET bylo povinné, to znamená od roku 2016.“

Karlomix:

Náš podnik začal využívat EET od první vlny jejího zavedení.

Zde jde jasně vidět, že u všech respondentů byla odpověď jednoznačná, u všech firem se začalo s použitím EET v daném termínu a bez jakéhokoliv problému, všichni dotázaní, také potvrdili, že EET bylo zavedeno již na začátku, a to v roce 2016. Je to dáno tím, že všichni respondenti jsou z oborů, pro které bylo zavedení EET povinné již v první vlně, tedy od roku 2016 a tedy neměli ani jinou možnost.

3.4.2 Jak složité bylo zavádění systému do praxe a jaká byla náročnost zaučení zaměstnanců?

K.V.Doors:

„V naší firmě to funguje tak, že máme propojen systém EET rovnou s účetním portálem POHODA, který vše zaznamenává. S proškolením zaměstnanců žádný velký problém nebyl. Jedno školení všem stačilo, probíhalo na obsluhu s pokladnou a co dělat, když systém vypadne nebo není funkční, to bylo asi vše.“

Občerstvení:

„Nejsložitější to bylo pro oddělení Finance a IT, kteří zaváděli EET do pokladních systémů a technicky zavedli automatické odesílání dat o tržbách atd... Z pohledu řadových zaměstnanců na restauracích nebo kavárnách bylo hlavní mít 100 % exekuci v předání účtenek zákazníkovi. Předtím byli zvyklí ptát se, jestli chce zákazník účtenku a když nechtěl, vyhazovali ji. Technicky byl také zaveden automatický tisk účtenky po každé transakci.“

Becherplatz:

„Ze začátku klasická IT práce s generováním klíčů a přesměrování na server finanční správy, pro člověka neznalého práce s počítačem to mohlo být náročné. Se zaměstnanci to byla otázka jedné hodiny k zaučení.“

Karlomix:

„Vzhledem k tomu, že máme dobrý software, tak to nebylo složité, vše běželo automaticky a bez problémů. Zaměstnance jsme zaučili během jednoho dne.“

V rámci této otázky bylo zjištěno, že za tím, aby měl podnik minimální starost se zavedením EET byl jednoznačně kvalitní software, který ulehčil spoustu práce do budoucna. Největší problémy způsobovalo zavedení nových procesů v daném softwaru a jeho kompatibilita s EET. Dále bylo důležité naučit zaměstnance práci s novým softwarem, ale to byla dle odpovědí od respondentů otázka hodin či maximálně jednoho dne.

3.4.3 Měla pro váš podnik EET nějaký konkrétní přínos?

K.V.Doors:

„V naší firmě to žádný přínos nepřineslo, akorát zbytečnou zátěž pro účetnictví navíc, plus náklady spojené se zavedením“

Občerstvení:

„Přímo s EET ne, ale v souvislosti se zavedením došlo ke snížení DPH ve stravování z 21 % na 15 %, což mělo pozitivní vliv na zisk celé společnosti.“

Becherplatz:

„Pro podnik to nemělo žádný přínos, pouze navýšení práce jak pro zaměstnance, účetní, tak i management.“

Karlomix:

„Pro náš podnik zavedení EET žádný přínos nemělo, vesměs to byly pouze náklady a práce navíc.“

Z odpovědí k této otázce můžeme vyčíst, že konkrétní přínos EET nebyl pro dotazované v podstatě žádný, všichni hodnotili tento nástroj jako zbytečnou věc, která akorát plýtvá čas a jejich peníze. Zajímavý pohled na věc můžeme číst u odpovědi vedoucího oblastního prodeje, kdy bere v úvahu fakt, že zavedení EET s sebou neslo zároveň snížení DPH o 6 %, které přineslo jeho firmě zvýšení provozních zisků a částečně tak jeho firmě kompenzovalo zvýšenou administrativní zátěž, která plynula ze zavedení nové povinnosti. Z odpovědi pana Valoucha, ale lze vyčíst, že tento efekt se projevil spíše u větších firem, nikoli u menších podniků, a tak i on si stojí za názorem, že žádný přínos zavedení EET neměl.

3.4.4 Zkuste odhadnout celkové náklady na zavedení/provoz EET ve vaší firmě (vč. všech vedlejších nákladů – školení, provoz, časová investice)

K.V.Doors:

„Abych pravdu řekl, přesné číslo nevím, ale odhaduji, že celkové náklady se pohybovaly kolem 20 000 Kč, plus samozřejmě náklady na čas u proškolení zaměstnanců“

Občerstvení:

„Tuto informaci nemohu přímo sdělit, ale v rámci celé společnosti se to vyšplhalo do milionů korun.“

Becherplatz:

„Pro jedno pokladní místo cca 7 000,- jednorázově a poté měsíční poplatky za vedení od firmy provozující pokladní systém.“

Karlomix:

„Náklady se cca pohybovaly kolem 50 000 Kč, museli jsme do firmy pořídit dva nové stolní počítače a musely být zavedeny úpravy softwaru, aby vše bylo kompatibilní.“

V odpovědích na tuto otázku můžeme vyčíst mezi respondenty výrazné rozdíly, které jsou dány velikostí jejich firmy. Můžeme vidět, že finanční náklad na pořízení a správu EET se lišil, u samostatných podniků se náklady pohybovaly do 50 000 Kč, zatímco u velké firmy,

kteřá má více poboček, to byly miliony korun. Samotné školení zaměstnanců probíhalo u firem dotazovaných bez větších problémů.

3.4.5 Celkové zhodnocení EET – jste rád, že končí povinnost nebo byste tento nástroj ve svém podniku nechal fungovat dále? Případně proč.

K.V.Doors:

„Ano jsme rádi, že zákon končí, byla to pro nás zbytečná kapitola nadbytečné kontroly a zbytečné zátěže pro účetní.“

Občerstvení:

„Vzhledem k tomu, že byl systém zavedený, tak jeho zrušení na nás nebude mít žádný dopad, ani pozitivní ani negativní. Tržby jsme samozřejmě přiznávali ve 100 % výši vždy i před zavedením EET, takže pro nás to není žádná změna. Mé celkové zhodnocení je, že EET přineslo náklady na zavedení, ale změna DPH pro naši společnost měla pozitivní dopad.“

Becherplatz:

„Pro gastronomii užitek žádný, pro stát taky ne, a ještě to znevýhodňovalo trh, jelikož bylo EET platné pouze pro některé druhy živností a oborů.“

Karlomix:

„Na naše fungování nemělo EET žádný vliv, takže jeho zrušení nijak nezaznamenáme stejně tak jako, kdyby zůstalo v platnosti.“

U této otázky byly názory dotázaných nejvíce odlišné. Pan Fuksa a vedoucí oblastního prodeje sdělili, že povinnost elektronické evidence tržeb na jejich podnik víceméně nic nezlepšila ani nezhoršila, pouze v případě rychlého občerstvení byl ten pozitivní dopad na snížení DPH a z toho plynoucích vyšších zisků, což ale není přímý vliv zavedení nebo zrušení povinnosti EET. Pánové Valouch a Mrázek se zase shodli na tom, že užitek pro jejich firmu nemělo EET žádný a jsou rádi, že s evidencí nemusí pokračovat dále. Zajímavý byl i názor pana Valoucha, že EET znevýhodňovalo trh, apeluje tím na rozříštění povinnosti do vln, kdo a kdy musí s používáním EET začít.

3.5 Shrnutí

Realizovaný průzkum a rozhovory ukázaly postoje podnikatelské veřejnosti k problematice registračních pokladen EET. Názory osob samostatně výdělečně činných, majitelů a manžerů menších i větších firem jsou podobné. Na jedné straně relativně chápou potřeby a záměr státu zviditelnit některé typy hotovostních tržeb, na druhé straně EET kritizují, když například říkají, že se jejím prostřednictvím nepodaří zlegalizovat všechny platby nebo že některé údaje o tržbách zasílané podnikatelem nejsou smysluplné.

Podnikatelé se shodují také v tom, že schvalují ukončení EET, jelikož nebylo nějak prospěšné a obejdou se v budoucnu i bez něj.

4 Závěr

Elektronická evidence tržeb byla krokem, který se v podnikatelské obci neukázal moc efektivní. Její potřebu podnikatelé ani veřejnost v zásadě na začátku nezpochybňovali, na druhé straně ji dnes vidí jinak, jednak díky získané praxi a jednak díky změně některých podmínek (například překlopení velké části plateb na trhu do online elektronické podoby). Poslanecká sněmovna schválila na konci listopadu úplné zrušení EET. Novelu příslušného zákona bude ještě schvalovat Senát, nicméně zásadní komplikace se neočekávají.

Názory na účinnost a smysluplnost EET se liší, což bylo vidět i u změněného hlasování v Poslanecké sněmovně. Část politické reprezentace státu její smysl (například v podobě ekonomického přínosu pro státní pokladnu) vidí, druhá část nikoliv.

Na jedné straně je pravda, že doba hotovostní platby u obchodníků i díky celosvětové pandemii COVID-19 změnila, protože výrazná část trhu přešla do online režimu nebo o tuto možnost rozšířila platební metody, což ve výsledku znamenalo minimalizaci hotovostních plateb, které nejsou daňově zachytitelné. Na druhé straně je komplikované objektivně posoudit, jaký finanční přínos zavedení EET státnímu rozpočtu přineslo, což je vidět i na sporech politiků.

Zajímavé je, že se veřejnost nedívá na zrušení EET pozitivně, což ukazuje jiný názor, než má podnikatelská veřejnost. Například v anketě připojené k článku Beranové (2022) se k 3.12.2022 13:31h vyslovilo 19 246 čtenářů, z nichž 66,1 % se vyslovilo proti zrušení EET. Počet hlasujících lidí je poměrně vysoký, lze tedy předpokládat, že jsou v něm podnikatelé i zaměstnanci zastoupeni relativně proporcionálně. Mohlo by to znamenat, že má veřejnost jiný názor než naše politická reprezentace, která o dané oblasti rozhoduje, což není pozitivní zpráva. Další šetření v této oblasti je nad rámec této práce, která se problematice EET věnovala.

V teoretické části práce byla popsána daňová soustava v České republice, byla okomentována šedá ekonomika a hlavní pozornost se soustředila na institut elektronické evidence tržeb (byla zmíněna související legislativa, popsán postup podnikatelů, kteří zaváděli do svého provozu registrační pokladny a byl popsán současný stav v této oblasti.

V praktické části práce bylo realizováno kvantitativní šetření ověřující názory podnikatelské veřejnosti na institut EET, jehož výsledky byly použity na ověření pravdivosti dvou nastolených hypotéz. Cíle práce byly naplněny.

Seznam literatury

AKTUALNE.CZ. [online]. Přehled základních daňových pojmů. 2007. [2022-11-05]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/prehled-zakladnich-danovych-pojmu/r~i:article:360474>.

ANNOJMK.CZ. [online]. Základní pojmy v daňové oblasti – souhrnný slovníček. [2022-11-05]. Dostupné z: <https://www.annojmk.cz/zakladni-pojmy-v-danove-oblasti-souhrnny-slovnicek>.

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR. 2017. [cit. 2022-11-20]. Dostupné online z <https://www.eltrzby.cz/cz/o-co-jde>

BARTUŠKOVÁ, H. [online]. Jak moc šedá je česká ekonomika a jak s tím souvisí EET? 2017. [2022-11-05]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/485212-eet-neplaceni-dani>.

ČTK. [online]. Studie: Šedá ekonomika v Česku dosahuje asi desetiny HDP země. Objem černého trhu činí téměř půl bilionu. 2019. [2022-11-05]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/obchod-a-sluzby/studie-seda-ekonomika-v-cesku-dosahuje-asi-desetiny-hdp-zeme-objem-cerneho-trhu-cini-temer-pul-bilionu-1362851>.

DONAUMEDIA. Elektronická evidence tržeb. Bratislava: DonauMedia. 2016. ISBN: 978-80-8183-001-3.

DUŠEK J. (2016). Elektronická evidence tržeb. Praha: Grada. ISBN-13: 978-80-247-5839-8.

ETRZBY.CZ. Jak to funguje? [cit. 2022-11-20]. Dostupné online z <https://etrzby.cz/cs/jak-to-funguje>

DOSTÁL, Dalibor (2014): *Největší změna pro podnikatele za dvě desetiletí? Zavedení registračních pokladen.* [online], Praha, BusinessInfo.cz, c2014, [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zavedeni-registracnich-pokladen-bude-nejvetsi-zmenou-pro-podnikatele-za-dve-desetileti-57615.html>.

FASSMANN, Martin (2015): *Rok 2015: Hledání směru České republiky.* Praha: SONDY, 2015, 78 s. ISBN: 978-8086846-58-3.

ŠIMEK, Bohuslav. *Elektronická evidence tržeb v České republice.* Plzeň: Spreved, 2016. ISBN 978-80-906455-0-9.

FINANČNÍ SPRÁVA. [online]. *Schéma rozpočtového určení daní 2022.* [Online] 2022. [2022-11-05]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpocetoveho_urceni_dani_2022.pdf.

GREŠŠOVÁ, N. [online]. *Boj proti šedé ekonomice.* [cit. 2022-11-05]. Dostupné z: <https://www.studentsummit.cz/wp-content/uploads/2021/02/GreyEconomy.pdf>.

JAMES, S., NOBES, Ch. *The Economics of Taxation: Principles, Policy and Practic.* 12. vydání. Birmingham: Fiscal Publications, 2013. ISBN 978-1906201-19-7.

KUBÁTOVÁ, K. 2018. *Daňová teorie a politika.* 7. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

KURZY.CZ. *Vláda schválila odklad elektronické evidence tržeb na 1.1.2023.* 2020a. Dostupné online z <https://www.kurzy.cz/zpravy/562574-vlada-schvalila-odklad-elektronicke-evidence-trzeb-na-1-1-2023/>

KURZY.CZ. *Co znamená odklad EET pro podnikatele - zákon začíná platit od dnešního dne. Povinnost evidovat tržby vzniká k datu 1.ledna 2023.* 2020b. Dostupné online z <https://www.kurzy.cz/zpravy/565112-co-znamená-odklad-eet-pro-podnikatele-zakon-zacína-platit-od-dnesního-dne-povinnost-evidovat/>

LIPOVSKÁ, H. 2017. *Moderní ekonomie: jednoduše o všem, co byste měli vědět*. Praha : Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0120-7.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. [online]. *Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2022*. [Online] 2022. [2022-11-05]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-05-19_Informace-o-pokladnim-plneni-statniho-rozpocetu-CR-za-1-ctvrtleti-2022.pdf.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. [online]. *Krok za krokem k elektronické evidenci tržeb*. [Online] 2022. [2022-11-20]. Dostupné z: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Akce/Brozura_Krok_za_krokem.pdf.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. [online]. *Fiskální přínosy EET po dvou letech fungování*. 2019. Dostupné online z <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/fiskalni-prinosy-eet-po-dvou-letech-fung-34419>

MORÁVEK, D. *Pod Babišem úředníci vyčíslili přínos EET na 18 mld. Kč, pod Stanjurou na 4 mld.* 2022a. Dostupné online z <https://www.podnikatel.cz/clanky/pod-babisem-urednici-vycislili-prinos-eet-na-18-mld-kc-pod-stanjurou-na-4-mld/>

MORÁVEK, D. *Účet končící EET: Podnikatelé zaplatili na pokutách 226 milionů korun*. 2022b. Dostupné online z <https://www.podnikatel.cz/clanky/ucet-koncici-eet-podnikatele-zaplatili-na-pokutach-226-milionu-korun/>

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR*. V Praze: 1. VOX, 2018. *Ekonomie (VOX)*. ISBN 978-80-87480-63-2.

WEISS, T. *Vláda schválila úplné zrušení EET od příštího roku*. 2022. Dostupné online z <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/vlada-schvalila-uplne-zruseni-eet-od-pri-46800>

ZAVIAČICOVÁ, J. *Daňový systém: distanční studijní opora. 2., přeprac. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4687-0.*

BOKŠOVÁ, Jiřina. *Účetní výkazy pod lupou. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-921-2.*

Seznam obrázků

Obr. 1 Struktura přímých daní	13
Obr. 2 Majetkové daně.....	14
Obr. 3 Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022	15
Obr. 4 Schéma rozpočtového určení daní k 1. 1. 2022.....	16
Obr. 5 Podíl šedé ekonomiky na HDP v členských státech EU (2015).....	20
Obr. 6 Podíl šedé ekonomiky v zemích světa v roce 2016	21
Obr. 7 Proces elektronické evidence tržeb	24
Obr. 8 Podání žádosti o autentizační údaje.....	31
Obr. 9 Přihlašovací obrazovka do aplikace EET	32
Obr. 10 Přehled provozoven evidovaných v systému EET	33
Obr. 11 Podání žádosti o EET certifikát	34
Obr. 12 Zjednodušená evidence tržeb	35
Obr. 13 Příjmy státu z EET v letech 2017-2018	36
Obr. 14 Finanční sankce udělené v rámci kontrol EET	40

Seznam tabulek

Tab. 1 Základní termíny daňové problematiky	11
Tabulka 2 Otázky formulářového sběru dat.....	41
Tabulka 3 Odpovědi na otázku č. 1	43
Tabulka 4 Odpovědi na otázku č. 2	44
Tabulka 5 Odpovědi na otázku č. 3	44
Tabulka 6 Odpovědi na otázku č. 4	45
Tabulka 7 Odpovědi na otázku č. 5	46
Tabulka 8 Odpovědi na otázku č. 6	47
Tabulka 9 Odpovědi na otázku č. 7	47
Tabulka 10 Odpovědi na otázku č. 8	48
Tabulka 11 Odpovědi na otázku č. 9	49
Tabulka 12 Odpovědi na otázku č. 10	50
Tabulka 13 Odpovědi na otázku č. 11	51
Tabulka 14 Odpovědi na otázku č. 12	52
Tabulka 15 Odpovědi na otázku č. 13	53
Tabulka 16 Odpovědi na otázku č. 14	54
Tabulka 17 Odpovědi na otázku č. 15	55
Tabulka 18 Odpovědi na otázku č. 16	56
Tabulka 19 Odpovědi na otázku č. 17	57
Tabulka 20 Odpovědi na otázku č. 18	58
Tabulka 21 Odpovědi na otázku č. 19	59
Tabulka 22 Odpovědi na otázku č. 20	60

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	David Chládek		
STUDIJNÍ PROGRAM/OBOR/SPECIALIZACE	6208R163 Podniková ekonomika a finanční management		
NÁZEV PRÁCE	Elektronická evidence tržeb (EET) a její dopady na podnikatele		
VEDOUcí PRÁCE	Ing. Josef Horák, Ph.D.		
KATEDRA	KFU - Katedra financí a účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2022
POČET STRAN	74		
POČET OBRÁZKŮ	14		
POČET TABULEK	22		
POČET PŘÍLOH	0		
STRUČNÝ POPIS	<p>Tato bakalářská práce na téma Elektronická evidence tržeb (EET) a její dopad na podnikatele se dělí na dvě hlavní části, a to teoretickou a praktickou. Hlavním cílem práce je analyzovat a vyhodnotit dopady elektronické evidence tržeb na podnikatele. V praktické části práce byl proveden kvantitativní výzkum a rozhovory s manažery a jednatelem, který ověřil pohledy, postoje a názory na problematiku elektronické evidence tržeb z hlediska jejich podnikání. Metodami použitými v práci budou syntéza, komparace, analýza, studium odborné literatury, dotazníkové šetření, rozhovory a statistické vyhodnocení.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	EET, daně, OSVČ, podnikatel, ekonomika, zákon		

ANNOTATION

AUTHOR	David Chládek		
FIELD	6208R163 Business Administration and Financial Management		
THESIS TITLE	Electronic Register of Sales (EES) and its impact on businesses		
SUPERVISOR	Ing. Josef Horák, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFU - Department of Finance and Accounting	YEAR	2022
NUMBER OF PAGES	74		
NUMBER OF PICTURES	14		
NUMBER OF TABLES	22		
NUMBER OF APPENDICES	0		
SUMMARY	<p>This bachelor thesis on the topic Electronic Register of sales (EES) and its impact on entrepreneurs is divided into two main parts, theoretical and practical. The main objective of the thesis is to analyse and evaluate the impact of electronic sales registration on entrepreneurs. In the practical part of the thesis, quantitative research and interviews with managers and executives were conducted to verify the views, attitudes and opinions on the issue of electronic sales records from the perspective of their businesses. The methods used in this thesis will be synthesis, comparison, analysis, literature study, questionnaire survey, interviews and statistical evaluation</p>		
KEY WORDS	EES, taxes, businesses, law, economy		